Vtáky (Aves) PR Šúr

Zlatica ORSZÁGHOVÁ, Mária MELIŠKOVÁ

Katedra zoológie, PriF UK, Mlynská dolina, B-1, 842 15 Bratislava
e-mail: orszaghova@fns.uniba.sk, meliskova@fns.uniba.sk

Prírodná rezervácia (PR) Šúr leží na rozhraní Malých Karpát a Podunajskej nížiny asi 12 km severovýchodne od Bratislavy (štvorec DFS 7769), približne na úrovni obce Svätý Jur. Na severozápade ohraničuje rezerváciu odvodňovací kanál, ktorý tvorí aj jej južnú hranicu, východnú hranicu tvorí Čierna voda. Celá mokraď má rozlohu 1888 ha (HORA, KAŇUCH a kol. 1992).

Pozornosť tomuto územiu venovali nielen ornitológovia, ale aj iní zoológovia (ROUBAL 1926; FERIANC 1943; KORBEL 1951; BRTEK 1956; BRTEKOVÁ 1956; PODHRADSKÝ 1961a, b, c; KAĽAVSKÝ a kol. 2009 a mnohí iní).

Podložie rezervácie je tvorené panónskymi sedimentmi, prekrytými pleistocénnymi terasovými štrkmi a holocénnymi aluviálnymi štrkopieskovými naplaveninami (KOCIANOVÁ 1996). Podmáčané plochy bezprostredne susedia s teplomilnou dúbravou. Na území sa nachádza aj rybník s rozlohou 10 ha.

Charakteristickým znakom územia sú opakujúce sa povrchové záplavy (PODHRADSKÝ 1961), ktoré môžu trvať 6 až 8 mesiacov. V roku 1999 sa voda v Jelšovom lese udržala počas celej hniezdnej sezóny vrabca poľného.

Oblasť patrí medzi najteplejšie územia v rámci Slovenska. Priemerná ročná teplota dosahuje 9,8 °C. Najteplejším mesiacom je júl s priemernou teplotou 20,4 °C, najchladnejší január s teplotou -1,9 °C. Jar je charakteristická veľmi rýchlym otepľovaním, apríl má už pomerne vysokú teplotu. Priemerný dátum nástupu priemernej dennej teploty 10 °C je 14. apríl, pri teplote 15 °C je to 16. máj. Priemerná ročná relatívna vlhkosť vzduchu je 74 %. Priemerný ročný úhrn zrážok je 611 mm. Najviac zrážok pripadá na júl - 73 mm. Priemerný výskyt posledného ľadového dňa je 20. február, posledného mrazového dňa 15. apríl a prvého letného dňa 7. máj. Priemerný počet dní so snehovou prikrývkou je 36,5 dňa (PETROVIČ 1968).

V roku 1859 bol v časopise Mitteilungen des ungarischen Forstvereines anonymne uverejnený zoznam vtákov Bratislavy a okolia, v ktorom je zachytených 81 prevažne hmyzožravých druhov vtákov (MATOUŠEK, ORSZÁGHOVÁ 1987). Jedná sa o doteraz najstarší zoznam vtákov Bratislavy a okolia. Pretože z práce nie je jasné, či do okolia spadá aj oblasť PR Šúr, druhy vtákov zverejnené v tejto práci sme do zoznamu prác o študovanom území nezahrnuli. JIRSÍK (1927) vo svojom zozname slovenského vtáctva vytvoril prvý prehľad avifauny Slovenska, kde spomína niekoľko údajov zo Šúru. V roku 1941 vyšla v Prírodovednej prílohe Technického obzoru slovenského práca profesora FERIANCA, podávajúca celkový prehľad avifauny Slovenska. V nej sa nachádza viacero originálnych údajov o vtákoch Šúru napr. *Anas platyrhynchos, Pernis apivorus, Dendrocopus medius* a i.

Medzi prvé práce, venujúce sa výhradne vtákom Šúru patria dve. V roku 1941 to bola originálna práca Františka TURČEKA, v ktorej podal prehľad vtákov Šúru. Uvádza v nej 31 druhov vtákov, zistených v priebehu 27.-29. augusta 1941, okrem iného aj druhy ako *Tringa totanus, Coracias garrulus*. Okrem toho do prehľadu zahrnul aj zistené úlovky, ktoré pochádzali z tejto lokality ako *Ardea cinerea, A. purpurea* a i. Druhou prácou, venujúcou sa avifaune Šúru, je práca FERIANCA (1943) „Vtáctvo Svätojúrskeho šúru", ktorá vyšla ako druhé číslo zborníka Prírodovedeckej fakulty SU. V práci sú spracované vlastné pozorovania vtáctva z rokov 1941-1942, ako aj záznamy z ornitologickej zbierky prof. Ladzianskeho, uložených v Anatomickom ústave Lekárskej fakulty SU (Univerzita Komenského). Prof. Ferianc sa vo svojej práci opiera aj o preparované jedince, pochádzajúce zo Šúru, o ktorých mu poskytol údaje pán Wolf, preparátor Anatomického ústavu LF SU (neskoršie preparátor v SNM). V práci je uvedených 62 druhov hniezdiacich a 55 prechodne sa vyskytujúcich v oblasti Šúru.

Ďalšou prácou, z ktorej pochádza veľa údajov o vtákoch zo Šúru je diplomová práca LICHARDA (1959), výsledky ktorej neskôr publikoval (LICHARD 1962). Jedná sa síce o prácu venujúcu sa perovým roztočom, materiál ktorých však získaval z odchytených vtákov na území Šúru.

Avifaunou rybníka v Šúri sa neskôr zaoberala v diplomovej práci KALIVODOVÁ (1961), kedy v roku 1960 zaznamenala na rybníku 39 druhov, medzi iným *Tachybaptus ruficollis, Ixobrychus minutus, Anas strepera* a i. Svoje výsledky neskôr publikovala (KALIVODOVÁ 1971, 1972; KALIVODOVÁ a BRTEK 1971).

Najrozsiahlejšou prácou, venujúcou sa avifaune Šúru je diplomová práca KUPCOVEJ (1975), publikovaná neskôr (KUPCOVÁ 1980), ktorá v rokoch 1969-1971 zaznamenala v Šúri 120 druhov vtákov, z ktorých 67 patrilo k hniezdičom. Zaznamenala tu napr. žlnu sivú (*Picus canus*), zimovanie myšiaka severského (*Buteo lagopus*), či hniezdenie žltochvosta hôrneho (*Phoenicurus phoenicurus*).

Neskôr sa vtákom v Šúri venoval KORŇAN (1996) a v oblasti Šúru vzniklo viacero prác zaoberajúcich sa vrabcom poľným, prípadne sa venujúcim jednému druhu (MELIŠKOVÁ a kol. 2008; ORSZÁGHOVÁ a PUCHALA 2006; PALIESKOVÁ a kol. 1990; PUCHALA A ORSZÁGHOVÁ 1999a; SOBEKOVÁ a kol. 2003a, b a i.).

Prehľad zistených druhov vtákov

***Tachybaptus ruficollis* (Pallas, 1764) – potápka malá**

Samica v zbierke prof. Ladzianskeho (FERIANC 1943). Na rybníku sa zdržiavala od júla do decembra 1959 a od marca do decembra 1960, v roku 1959 na rybníku hniezdili 2 páry (KALIVODOVÁ 1961). MATOUŠEK (1962) našiel niekoľko násad už 4.6.1958, z nich dve boli približne 7 dní nasedené. KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) udávajú hniezdenie 5 párov v roku 1960. Podľa KUPCOVEJ (1975) tu hniezdila na základe pozorovania 3 mláďat. Na jar zistila prvé jedince 26.4.1969 a 25.4.1971 a posledné 22.8.1969 a 14.8.1971. V roku 1971 našla dve hniezda, jedno bez násady a jedno s jedným vajíčkom (KUPCOVÁ 1975).

***Podiceps cristatus* (Linnaeus, 1758) – potápka chochlatá**

V polovici apríla 1960 ju na rybníku pozorovala KALIVODOVÁ (1961). V roku 1969 zistila KUPCOVÁ (1975) na rybníku 1 ex. (11.7.). Začiatkom sedemdesiatych rokov

potápky na rybníku aj hniezdili. Na jar prileteli 17.4.1971 a 21.5.1971 našla KUPCOVÁ (1975) hniezdo s tromi nasedenými vajíčkami, dňa 5.6. boli vyliahnuté. Posledný ex. pozorovala 14. augusta.

***Podiceps grisegena* (Boddaert, 1783) – potápka červenokrká**
KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) ich zistili v marci 1958 a 1959.

***Podiceps auritus* (Linnaeus, 1758) – potápka ušatá**
KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) ju zistili v marci 1958. V polovici apríla 1960 ju na rybníku pozorovala KALIVODOVÁ (1961).

***Podiceps nigricollis* Brehm, 1831 – potápka čiernokrká**
V SNM sú dva juvenilné jedince, pochádzajúce z PR Šúr (FERIANC 1943). TURČEK (1941) aj FERIANC (1943) ju zaradili k hniezdiacim druhom. KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) ich rovnako zaradili k hniezdičom. Neskôr pozorovala 22.8.1969 na rybníku 1 ex. aj KUPCOVÁ (1975). V nasledujúcich dvoch rokoch prileteli na jar 17.4.1970 a 12.4.1971 a posledné jedince boli zaznamenané 25.8.1970 a 17.8.1971. V oboch rokoch tu pozorovala aj juvenilné jedince (KUPCOVÁ 1975).

***Phalacrocorax carbo* (Linnaeus, 1758) – kormorán veľký**
Jedna zastrelená samica, dátum ulovenia nie je uvedený. V roku 1942 prilietal jeden pár za potravou od Malého Dunaja (FERIANC 1943). V apríli 1959 zaregistrovali kormorána veľkého na rybníku aj KALIVODOVÁ a BRTEK (1971).

***Botaurus stellaris* (Linnaeus, 1758) – bučiak veľký**
Bol zaznamenaný len prechodne (FERIANC 1943). KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) pozorovali na rybníku 1 ex. 11.4.1958 a 4.4.1960.

***Ixobrychus minutus* (Linnaeus, 1758) – bučiačik močiarmy**
TURČEK (1941) spomína ulovený ex. z PR Šúr, kde aj hniezdi. Niekoľko párov hniezdilo v oblasti vyhoreniska (FERIANC 1943). V roku 1959 sa na rybníku objavoval v júli a v auguste a v roku 1960 od mája do polovice augusta, kde aj hniezdil (KALIVODOVÁ 1961). Viac jedincov zistila na rybníku v čase od 19.6. do 22.8.1969 KUPCOVÁ (1975). V roku 1970 pozorovala na rybníku 4 ex. 24. 5 a jeden ex. 25.8. V roku 1971 bučiačik močiarny na rybníku aj hniezdil. Dňa 21.5.1971 našla hniezdo bez násady, 26.4. dve hniezda s 2 a 5 vajíčkami a 5. 6. hniezda so 4 a 5 vajíčkami. Prvé jedince zaznamenala na lokalite 5.5. a posledné 24.8.1971 (KUPCOVÁ 1975).

***Nycticorax nycticorax* (Linnaeus, 1758) – chavkoš nočný**
V zbierke prof. Ladzianskeho sa nachádza ulovený, ledva lietajúci jedinec (FERIANC 1943) a je zaradený k hniezdičom Šúru. MATOUŠEK (1962) pokladá tento údaj za nesprávny, pretože mladý jedinec mohol priletieť z inej hniezdnej lokality.

***Egretta garzetta* (Linnaeus, 1758) – beluša malá**
Dňa 25.11.1949 bola ulovená za majerom za Šúrom pri Čiernej vode juvenilná beluša malá (FERIANC 1977). KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) ju pozorovali na rybníku v júli 1958, 1959 a v máji 1964.

***Egretta alba* (Linnaeus, 1758) – beluša veľká**
Na lúke, severozápadne od jelšového lesa pozoroval belušu veľkú LICHARD (1959). V rokoch 1959 a 1960 sa objavila na potulkách po vyhniezdení i v období jesenného ťahu (KALIVODOVÁ 1961).

***Ardea cinerea* Linnaeus, 1758 – volavka popolavá**
Volavka popolavá bola ulovená v PR Šúr 3.8. (rok nie je uvedený), kde aj hniezdi. Záznam pochádza zo zbierok preparátora anatomického ústavu Slovenskej univerzity (dnes Univerzita Komenského) (TURČEK 1941). FERIANC (1943) ich vídal v jelšovom lese počas nidifikácie, ale nenašiel hniezdo, preto volavku popolavú zaradil medzi prechodné druhy. V rokoch 1959 a 1960 pravidelne zalietali 1 – 3 ex. za potravou (KALIVODOVÁ 1961). Volavky popolavé boli pozorované v PR Šúr južne od jelšového lesa od začiatku apríla do konca augusta, rok však uvedený nie je (KUPCOVÁ 1975). Okrem toho ich pozorovala aj 26.1.1969 a 20.3.1971. FERIANC (1977) spomína volavku popolavú ako bežný druh pri Čiernej vode. KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) udávajú výskyt volavky na rybníku v PR Šúr.

***Ardea purpurea* Linnaeus, 1766 – volavka purpurová**
FERIANC (1943) uvádza jedného juvenilného samca, zastreleného 16. 9. 1941. V PR Šúr bola ulovená volavka purpurová v septembri 1941 (TURČEK 1941). Juvenilný samec ulovený v PR Šúr 16.9.1941 sa nachádzal aj v zbierke prof. Ladzianskeho (FERIANC 1943). V roku 1960 sa objavila po vyhniezdení (KALIVODOVÁ 1961). Na rybníku videla 1 ex. volavky purpurovej 19.4.1969 KUPCOVÁ (1975).

***Ciconia nigra* (Linnaeus, 1758) – bocian čierny**
Počas jarného ťahu 1942 boli pozorované dva ex. a dva juvenilné jedince boli zastrelené v r. 1927 (FERIANC 1943). KALIVODOVÁ (1961) ho na rybníku zistila len v júli 1959. V roku 1956 zistil hniezdenie jedného páru bociana čierneho v PR Šúr Brtek, kedy našiel hniezdo na dube vo výške približne 8 m a mali 3 mladé. O rok neskôr, v r. 1957 mali 5 mladých ale po oba roky boli neznámym páchateľom vybrané (MATOUŠEK 1962). Prelet bociana čierneho nad Šúrom v období migrácie zaznamenala aj KUPCOVÁ (1975), ktorá ho zastihla 4.4.1971 a 24.8.1971. FERIANC (1977) spomína jeho prezimovanie v oblasti Jura v roku 1957, ale aj jeho hniezdenie z PR Šúr na jelši, takmer vždy vo výške väčšej ako 5 m nad zemou v roku 1950. V roku 1995 dosahovala priemerná denzita bocianov čiernych v jelšovom lese odhadom 0,03 hniezdnych párov/ 10 ha, v rokoch 1992 – 1993 zistený nebol, rovnako v ekotóne dosahovala hodnotu odhadom 0,03 páru/10 ha (KORŇAN 1996). Veľmi skorý prílet bocian čierneho zaznamenali DUDA a kol. (2007), kedy ho pozorovali na lúke pri jelšovom lese už 2. marca 2007.

***Ciconia ciconia* (Linnaeus, 1758) – bocian biely**
Hniezdil v r. 1942 v blízkosti Biologickej stanice PriF UK (FERIANC 1943). KALIVODOVÁ (1961) ho v roku 1959 pozorovala len začiatkom augusta a v roku 1960 sporadicky v apríli a v máji. Migrujúce jedince zaznamenala v PR Šúr aj KUPCOVÁ (1975) a to 19.4.1969 a 27.3.1971 a jesennú migráciu v auguste v rokoch 1969 a 1970. KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) ho v čase migrácií považujú za bežný druh v oblasti rybníka.

***Cygnus cygnus* (Linnaeus, 1758) – labuť spevavá**
Na rybníku ju pozorovali v tretej septembrovej dekáde KALIVODOVÁ a BRTEK (1971).

***Anser fabalis* (Latham, 1787) – hus siatinná**
Zastrelená v Šúri počas migrácie (FERIANC 1943). BALÁT (1956) vo svojom prehľade vtáčích švol uvádza jednu zastrelenú Brtekom v PR Šúr 24.10.1953. KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) sledovali 1 ex. na rybníku v období od 11.4. do 15.5.1968.

***Anser albifrons* (Scopoli, 1769) – hus bieločelá**
Zastrelená počas migrácie (FERIANC 1943).

***Anser erythropus* (Linnaeus, 1758) – hus malá**
KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) sledovali na rybníku jeden ex. v období od 17. marca do 4. apríla 1960.

***Anas penelope* Linnaeus, 1758 – kačica hvizdárka**
V roku 1960 ju v druhej dekáde mája na rybníku pozorovala KALIVODOVÁ (1961). Jeden ex. kačice hvizdárky pozorovala na rybníku 22. 8. 1969 aj KUPCOVÁ (1975).

***Anas strepera* Linnaeus, 1758 – kačica chripľavka**
Na rybníku bola pozorovaná nepravidelne od júla do októbra 1959 a v máji 1960 (KALIVODOVÁ 1961). Ojedinelo v PR Šúr hniezdi a v letných mesiacoch rodiny prilietajú na rybník, prípadne sa kačice chripľavky zastavujú na rybníku počas jarnej a jesennej migrácie (KALIVODOVÁ a BRTEK 1971).

***Anas crecca* Linnaeus, 1758 – kačica chrapka**
Zastrelený jeden samec počas migrácie (TURČEK 1941). Na jar a na jeseň je podľa FERIANCA (1943) hojná. Na rybníku sa zdržiavala koncom júla 1959 a od konca februára do polovice mája 1960 (KALIVODOVÁ 1961). V roku 1958 hniezdili na malom rybníku, okrem toho sa v období jarnej migrácie každoročne na rybníku v PR Šúr zastavujú malé kŕdliky (KALIVODOVÁ a BRTEK 1971). Jarná migrácia prebieha v apríli (25.4.1970) a jesenná v septembri (23.8.1969, 20.8.1970) (KUPCOVÁ 1975). Okrem toho zistila na rybníku 6 jedincov 25.8.1970 a 2 jedincov 17.4.1971. FERIANC (1977) konštatuje, že občas hniezdia aj v PR Šúr.

***Anas platyrhynchos* Linnaeus, 1758 – kačica divá**
Hojne hniezdila v mieste na kanály, oddeľujúcom juhozápadnú časť lesa od rákosiny (TURČEK 1941). V minulosti tvorila druhý najviac hniezdiaci druh v počte 350 – 400 hniezdnych párov. Hniezdili nielen v lese ale aj na lúkach, v porastoch ostríc a v bútľavých vŕbach vo výške 2 – 3 m nad hladinou vody (FERIANC 1943). Hniezdi aj uprostred lesa na hlavatých vŕbach, medzi kmeňmi jelší nad ich barlovitými koreňmi, kde je 250 – 300 hniezd (FERIANC 1941). V roku 1959 bola pozorovaná od júla do konca októbra a v r. 1960 od februára do konca októbra. Začiatkom marca 1960 počas jarného ťahu bolo na rybníku 66 jedincov, neskôr v apríli, keď začínali hniezdiť ich počet klesol na 5 ex. (KALIVODOVÁ 1961). V rokoch 1969 – 1971 sa divé kačice v Šúri zdržiavali celoročne (KUPCOVÁ 1975). Jej hniezda nachádzala na rybníku, severných kyslých lúkach, v jelšovom lese i v Panónskom háji. Počet vajíčok v jednotlivých hniezdach sa pohyboval od 5 do 10 (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995

dosahovala priemerná denzita kačice divej v jelšovom lese 15,8 hniezdnych párov/ 10 ha a v ekotóne len 7,5 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Anas acuta* Linnaeus, 1758 – kačica ostrochvostá**

FERIANC (1943) pozoroval 7. 4. 1942 dva páry neďaleko vyhoreniska, no zaradil ju medzi prechodné druhy. V roku 1959 sa na rybníku zdržiaval 1 adultný jedinec v období od 15. 8. do 28. 8. (KALIVODOVÁ 1961). Zaradila ho medzi hniezdiče, pretože pri hlavnom kanáli pozoroval BRTEK jednu samicu s dvomi mláďatami. FERIANC (1977) uvádza, že kačica ostrochvostá je pravidelným transmigrantným druhom na Slovensku a v PR Šúr, kým bol zatopený, sa každoročne na jar v marci a v apríli zastavovali. Hniezdenie neďaleko rybníka v roku 1959 uvádzajú KALIVODOVÁ a BRTEK (1971).

***Anas querquedula* Linnaeus, 1758 – kačica chrapačka**

FERIANC (1941) ju uvádza z PR Šúr ako hniezdiča. Vo väčších počtoch sa tu zdržiavali na jar a na jeseň, v priebehu leta len 6 – 7 párov, je možné, že aj hniezdili (FERIANC 1943). Až do roku 1944 tu hojne hniezdila, na hniezdenie využíva zatopené lúky, hniezdo nájdené 15.4.1947 obsahovalo 12 vajíčok (MATOUŠEK 1956). Na rybníku sa zdržiavala od júla do druhej dekády októbra 1959 a v roku 1960 s malými prestávkami od konca apríla do konca októbra. Najvyšší počet jedincov, 120, bol na rybníku počas jarnej migrácie, na prelome marca a apríla, neskôr, ich počet klesol pod 10 ex. (KALIVODOVÁ 1961). Hniezdenie kačice chrapačky v PR Šúr v roku 1958 uvádzajú aj KALIVODOVÁ a BRTEK (1971). Patrí k transmigrantným druhom, na jar sa prvé migrujúce jedince objavujú v marci (26.3.1970, 20.3.1971) (KUPCOVÁ 1975). Samicu so 7 mláďatami pozorovala KUPCOVÁ (1975) od 17.5. do 16.8.1969. O rok neskôr, sa na rybníku zdržiavali prevažne samce v čase od 25.4. do 9.8.1970. V nasledujúcom roku sa tu kačica chrapačka vyskytovala od 27.3. do 24.8.1970 a 21. mája bola na rybníku samica s mladými (KUPCOVÁ 1975). Dňa 20.3.1971 ju pozorovala aj na severných kyslých lúkach.

***Anas clypeata* Linnaeus, 1758 – kačica lyžičiarka**

FERIANC (1943) pozoroval adultného samca 2. 4. 1941. V roku 1959 ju KALIVODOVÁ (1961) sporadicky sledovala od júla do druhej októbrovej dekády a v roku 1960 len v druhej dekáde marca a apríla. Hniezdenie zaznamenala len v roku 1959, kedy 23.8. pozorovala na rybníku 2 juvenilné jedince. Nepravidelne sa tam zdržiavali aj dve samice, ktoré pravdepodobne v blízkosti hniezdili (KALIVODOVÁ 1961). Jeden pár kačice lyžičiarky sledovala na rybníku v období od 12.4. do 17.4.1971 KUPCOVÁ (1975). Rovnako FERIANC (1977) tvrdí, že v PR Šúr určite hniezdia, lebo podľa BRTEKA (in verb.) v júni a v júli samica vodila 4 mláďatá a v r. 1960 sa na rybníku zdržiavali 3 samce a 2 samice až do mája. KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) spomínajú len ojedinelé hniezdenie, keď v r. 1959 vyhniezdil jeden pár na mokrej lúke pri rybníku.

***Aythya ferina* (Linnaeus, 1758) – chochlačka sivá**

Jeden ex. zastrelený 11. 9. 1941 (FERIANC 1943). V roku 1959 ju KALIVODOVÁ (1961) na rybníku sporadicky sledovala od júla do druhej októbrovej dekády a v roku 1960 od marca do konca augusta. Chochlačka sivá sa na rybníku zdržiavala aj 9.8.1970 (2 ex.), 20.8.1970 (3 ex.) a na jar 12.4.1971 (1 ex.), 17.4.1971 (2 ex.), 5.8.1971 (3 ex.) a od

13.8. do 17.8.1971 (2 ex.) (KUPCOVÁ 1975). Pri migrácii sa vyskytujú vo väčšom počte, napr. na jar 1952 bolo na rybníku v Šúri 200-300 jedincov (FERIANC 1977). Rovnako KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) udávajú výskyt niekoľkých jedincov na rybníku v PR Šúr v období jarnej migrácie.

***Aythya nyroca* (Güldenstädt, 1770) – chochlačka bielooká**
Adultná samica zastrelená 20.7.1940 (FERIANC 1943). Na rybníku ju v roku 1959 KALIVODOVÁ (1961) sledovala len v júli a októbri a v roku 1960 len vo februári a marci. Takmer každoročne je v období jarnej migrácie na rybníku (KALIVODOVÁ a BRTEK 1971).

***Aythya fuligula* (Linnaeus, 1758) – chochlačka vrkočatá**
Chochlačku vrkočatú pozorovala na rybníku v PR Šúr KALIVODOVÁ (1961) v poslednej dekáde marca a v druhej aprílovej dekáde roku 1960. KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) uvádzajú, že v období jarnej migrácie sa takmer každoročne zastavujú na rybníku ojedinelé jedince, prípadne malé kŕdliky. V období jarnej i jesennej migrácie tu ojedinelé jedince zastihla aj KUPCOVÁ (1975), rovnako na rybníku (16.8.1969 – 3 ex., 4.8.1970 – 1 ex, 25.4.1971 – 2 ex.).

***Aythya marila* (Linnaeus, 1761) – chochlačka morská**
Chochlačku morskú pozorovala na rybníku v PR Šúr KALIVODOVÁ (1961) v tretej dekáde marca roku 1960. KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) ju na rybníku pozorovali v marci 1958 a tiež v marci 1959.

***Bucephala clangula* (Linnaeus, 1758) – hlaholka severská**
Adultný samec zastrelený v r. 1935 (FERIANC 1943). Na rybníku ju KALIVODOVÁ (1961) sledovala len v tretej dekáde marca a v druhej dekáde apríla a v roku 1960. V marci 1958 ju tu zastihli aj KALIVODOVÁ a BRTEK (1971).

***Mergus albellus* Linnaeus, 1758 – potápač malý**
Potápača malého zistila na rybníku v PR Šúr len KALIVODOVÁ (1961) v tretej dekáde februára 1960.

***Pernis apivorus* (Linnaeus, 1758) – včelár lesný**
V zbierkach anatomického ústavu Lekárskej fakulty je exemplár zo Šúru (FERIANC 1941). V PR Šúr bol 29.4.1940 zastrelený samec (FERIANC 1943). Pravdepodobne sa jedná o toho istého jedinca. Dva jedince včelára lesného pozorovala 20.3.1971 na severných kyslých lúkach KUPCOVÁ (1975).

***Milvus migrans* (Boddaert, 1783) – haja tmavá**
FERIANC (1941, 1943) zistil hniezdenie jedného páru haje tmavej. TURČEK (1941) spomína 2 juvenilné jedince v páperí, vybrané z hniezda 24.6.1941.

***Circus aeruginosus* (Linnaeus, 1758) – kaňa močiarna**
V roku 1942 zaznamenal FERIANC (1943) hniezdenie jedného páru kane močiarnej, najviac sa zdržiavali okolo vyhoreniska. V rokoch 1959 bola pozorovaná v septembri a v roku 1960 v marci, zalietali za potravou (KALIVODOVÁ 1961). KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) tvrdia, že v PR Šúr viac-menej pravidelne hniezdi a na rybník zalieta

za potravou. V období jarnej migrácie pozorovala 9.4.1971 kaňu močiarnu na poli KUPCOVÁ (1975).

***Circus cyaneus* (Linnaeus, 1766) – kaňa sivá**
FERIANC (1943) ju zaradil medzi prechodné druhy na základe dermoplastického preparátu samice v zbierke prof Ladzianskeho. Brtek zistil jej hniezdenie v PR Šúr (MATOUŠEK 1962). V období od 8.1. do 30.1.1969 ho na poliach sledovala KUPCOVÁ (1975).

***Accipiter gentilis* (Linnaeus, 1758) – jastrab veľký**
Dňa 28. 5. a 16. 6. 1941 bol v Šúri ulovený starý samček a dve nedospelé mláďatá (TURČEK 1941). FERIANC (1941) uvádza, že v Šúri hniezdia dva páry. V roku 1941 túto informáciu potvrdil (FERIANC 1943). KUPCOVÁ (1975) ho pozorovala v priebehu celého roka a v rokoch 1969 – 1971 hniezdil jeden pár v jelšovom lese. V jelšovom lese trvalo hniezdievali 2 páry (FERIANC 1977). V roku 1995 dosahovala priemerná denzita v jelšovom lese odhadom 0,03 hniezdnych párov/ 10 ha, v rokoch 1992 – 1993 zistený nebol, rovnako v ekotóne dosahovala hodnotu odhadom 0,03 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Accipiter nisus* (Linnaeus, 1758) – jastrab krahulec**
FERIANC (1943) zaznamenal hniezdenie niekoľkých párov jastraba krahulca, ktorým ako potrava slúžili lysky čierne. Ako hibernanta pozorovala jastraba krahulca v juhozápadnej časti PR Šúr v rokoch 1969 – 1971 KUPCOVÁ (1975). Na zimovisko do PR Šúr priletel 9.9.1969 a posledné pozorovanie je z 11.2.1970, na jeseň priletel 5.12.1970 a posledné pozorovanie z tejto zimy pochádza z 22.2.1971 a v treťom roku priletel 15.11.1971 a odletel 27.3.1972 (KUPCOVÁ 1975). KORŇAN (1996) ho len v ekotónovom pásme zistil ako hniezdiča s odhadovanou denzitou 0,03 hniezdnych párov/10 ha.

***Buteo buteo* (Linnaeus, 1758) – myšiak hôrny**
Ako hniezdiaci druh ho spomína TURČEK (1941), ktorý pozoroval dva jedince, krúžiace nad rákosím a lesom. FERIANC (1943) zaznamenal v roku 1941 až tri hniezda myšiaka veľkého. O niekoľko rokov neskôr znovu spomína hniezdenie troch párov myšiakov v PR Šúr (FERIANC 1977). Ako stály druh ho spomína aj KUPCOVÁ (1975), ktorá uvádza jeho hniezdenie v jelšovom lese. V rokoch 1992 – 1995 dosahovala jeho priemerná denzita v jelšovom lese odhadom 0,1 hniezdnych párov/10 ha a rovnako v ekotóne 0,1 páru/10 ha (KORŇAN 1996).

***Buteo lagopus* (Pontoppidan, 1763) – myšiak severský**
V rokoch 1969 – 1971 pravidelne zimoval v juhozápadnej časti PR Šúr. Prilietal 20.12.1969, posledné jedince boli pozorované 8.3.1971, nasledujúci rok prileteli prvé jedince 5.12.1970 a odleteli 18.1.1971 a posledný rok prileteli 22.11.1971 a odleteli 23.1.1972 (KUPCOVÁ 1975).

***Pandion haliaetus* (Linnaeus, 1758) – kršiak rybár**
V rokoch 1959 sa tu zdržiaval od júla do konca septembra a v roku 1960 zalietal za potravou v apríli (KALIVODOVÁ 1961). V období jarných a jesenných migrácií sa zjavujú aj v PR Šúr (FERIANC 1977).

***Falco tinnunculus* Linnaeus, 1758 – sokol myšiar**
Patrí k hniezdičom Šúru, viac jedincov sa vyskytuje nad okrajovými lúkami a poliami (TURČEK 1941). FERIANC (1943) zistil v Šúri hniezdenie niekoľkých párov sokola myšiara. Vyskytuje sa počas celého roka na všetkých biotopoch, jeho hniezdenie zistila KUPCOVÁ (1975) koncom apríla v Panónskom háji.

***Falco columbarius* Linnaeus, 1758 – sokol kobec**
V juhozápadnej časti PR Šúr ho na okraji lesíka, južne od Panónskeho hája pozorovala 5.1.1969 KUPCOVÁ (1975).

***Falco subbuteo* Linnaeus, 1758 – sokol lastovičiar**
V auguste 1941 ho zaregistroval TURČEK (1941) a predpokladal jeho hniezdenie v tejto oblasti. V apríli 1951 našiel hniezdo v jelšovom poraste zatopenom vodou vo výške 10 – 12 m MATOUŠEK (1956). Pri tomto hniezde pozoroval niekoľkokrát adultné jedince, ale samotné hniezdo neskontroloval, kvôli zlému zakoreneniu hniezdneho stromu. Hniezdenie v PR Šúr zistil MATOUŠEK aj v neskorších rokoch (1962). V juhozápadnej časti na okraji jelšového lesa, v Panónskom háji a v pásoch krovinného a stromového zárastu pozorovala sokola lastovičiara v období jesennej migrácie od 13.8. do 20.10.1970 KUPCOVÁ (1975).

***Falco cherrug* Gray, 1834 – sokol rároh**
FERIANC (1943) sokola rároha v Šúri nezaznamenal. Hniezdo sokola rároha s čerstvo vyletenými mláďatami, sediacimi cca 300 m od neho, našiel v Šúri v roku 1951 BRTEK (1956). Hniezdo bolo umiestnené na jelši, vo výške cca 12 m. Mláďatá sa v okolí rezervácie zdržiavali do neskorej jesene. V rokoch 1951 – 1956 tam hniezdili pravidelne, v roku 1956 pozoroval už 2 páry pri svadobných letoch. V apríli 1956 našiel aj druhé hniezdo, rovnako na jelši vo výške cca 12 m (BRTEK 1956). KORŇAN (1996) zaznamenal v jelšovom lese v roku 1993 odhadom 0,03 hniezdneho páru/10 ha.

***Perdix perdix* (Linnaeus, 1758) – jarabica poľná**
Zdržiava sa v PR Šúr celoročne. Hniezdi na lúkach, poliach, v enkláve zamokrených lúk v Panónskom háji (KUPCOVÁ 1975). Jej prítomnosť v súčasnosti potvrdil aj AMBRUŠ a kol. (2006) a AMBRUŠ a AMBRUŠOVÁ (2008).

***Coturnic coturnix* (Linnaeus, 1758) – prepelica poľná**
Prepelica poľná patrí medzi hniezdiace druhy na lúkach a poliach (KUPCOVÁ 1975). Prilieta v druhej polovici apríla (19.4.1969, 26.4.1970, 25.4.1971) a odlieta v priebehu septembra (27.9.1969, 22.9.1970, 29.9.1971).

***Phasianus colchicus* Linnaeus, 1758 – bažant obyčajný/poľovný**
Hniezdi na okrajoch lesov, na lúkach, v pásoch krovinného a stromového zárastu. Na území PR Šúr sa zdržiava celoročne (KUPCOVÁ 1975).

***Rallus aquaticus* Linnaeus, 1758 – chriašteľ vodný**
Podľa údajov preparátora p. Wolfa (FERIANC 1943). FERIANC (1943) však neuvádza žiadne podrobnejšie údaje o ňom. Zistený len v polovici augusta a v polovici októbra 1959 (KALIVODOVÁ 1961).

***Porzana porzana* (Linnaeus, 1758) – chriašť bodkovaný**
V SNM je jeden juv. jedinec, chytený v koncom júla 1941 do rybárskej siete (FERIANC 1943). Prilietajú v poslednej dekáde marca, výnimočne skôr, v Šúri zistil 1 ex. už 17.3.1943 FERIANC (1964). KUPCOVÁ (1975) pozorovala 11.4.1969 tri jedince na kyslých lúkach v blízkosti Blahutovho kanála a 9.8.1970 na rybníku 1 ex.

***Porzana parva* (Scopoli, 1769) – chriašť malý**
Zistený len v prvých dvoch májových dekádach 1960 (KALIVODOVÁ 1961).

***Crex crex* (Linnaeus, 1758) – chrapkáč poľný**
KUPCOVÁ (1975) pozorovala 2.5.1969 jeden ex. na lúkach na severe PR Šúr.

***Gallinula chloropus* (Linnaeus, 1758) – sliepočka vodná**

FERIANC (1943) ju považoval podľa počtu vaječných škrupín v hniezdach vrán i zvyškov vtákov v hniezdach jastrabov, za dosť hojného hniezdiča. Zistená od začiatku júla do konca druhej októbrovej dekády 1959 a od druhej marcovej dekády do začiatku júla (KALIVODOVÁ 1961). KUPCOVÁ (1975) ju na rybníku sledovala od od 26.4. do 22.9.1970, v roku 1971 od 12.4. do 24.8. V roku 1969 našla KUPCOVÁ (1975) v trsti pri Blahutovom kanáli hniezdo s 9 vajíčkami, v roku 1971 našla zničené hniezdo s násadou 3 vajec, a ďalšie dve hniezda s násadou 8 a 9 vajíčok.

***Fulica atra* Linnaeus, 1758 – lyska čierna**
V polovici 20. st. hojne hniezdili predovšetkým v JV časti, na vyhorenisku a za Grinavským potokom (TURČEK 1941). Zdržiavali sa na podmáčaných lúkach ale aj v lese. FERIANC (1943) ich v r. 1941 pri každej návšteve napočítal cca 3 000 ex. Neskôr bola pozorovaná od prvej dekády júla do konca októbra 1959 a od začiatku marca do konca októbra 1960 (KALIVODOVÁ 1961). Podobne KALIVODOVÁ (1972) zaznamenala najvyššie počty na vodnej nádrži pri rezervácii v prvej polovici apríla, kedy sa tu zdržiavajú aj ťažne jedince. V rokoch 1959 – 1968 zahniezdilo na nádrži pri rezervácii 6 – 15 párov. Hniezda boli umiestené v príbrežnej vegetácii vzdialené od voľnej vodnej plochy 5 – 15 m, priemerná vzdialenosť medzi hniezdami bola 30 – 40 m (KALIVODOVÁ 1972). Lyska čierna patrí k remigrantným druhom, ich prílet na rybník zaznamenala KUPCOVÁ (1975) 19.4.1969, 26.4.1970 a 12.4.1971. Rovnako tam zaznamenala jej hniezdenie v priebehu všetkých troch rokov.

***Himantopus himantopus* (Linnaeus, 1758) – šišila bocianovitá**
FERIANC (1970) tvrdí, že je takmer isté že v 19. storočí zalietala od Neziderského jazera aj do PR Šúr, čo sa však dosiaľ nepotvrdilo.

***Charadrius dubius* Scopoli, 1786 – kulík riečny**
Zistený len v tretej dekáde augusta 1959 (KALIVODOVÁ 1961). V roku 1970 ho tu pozorovala KUPCOVÁ (1975) od 7.8. do 7.9. Jeden ex. sa zdržiaval na rybníku a na biologickej stanici (KUPCOVÁ 1975).

***Charadrius hiaticula* Linnaeus, 1758 – kulík piesočný**
V priebehu jarnej migrácie zaznamenala KUPCOVÁ (1975) 1 ex. dňa 1.5.1970 a počas jesennej migrácie 1 ex. dňa 5.8.1970.

***Pluvialis apricaria* (Linnaeus, 1758) – kulík zlatý**
Začiatkom októbra 1958 pozorovali 6 ex. pri rybníku KALIVODOVÁ a BRTEK (1971).

***Vanellus vanellus* (Linnaeus, 1758) – cíbik chochlatý**
Koncom leta tu TURČEK (1941) pozoroval kŕdle asi 15 jedincov. Mnoho párov hniezdilo na kyslých lúkach neďaleko Biologickej stanice PriF UK (FERIANC 1943). KALIVODOVÁ (1961) ich sledovala v okolí rybníka počas júla, augusta a druhej dekády októbra 1959 a nepravidelne od februára do júla 1960. Na jar prilietajú koncom februára (28.2.1969, 26.2.1971) a odlietajú v auguste (25.8.1970, 18.8.1971) (KUPCOVÁ 1975). Hniezdenie zaznamenala na lúke južne od jelšového lesa.

***Calidris minuta* (Leisler, 1812) – pobrežník malý**
KALIVODOVÁ (1961) ho pri rybníku zistila len v tretej dekáde augusta 1959.

***Calidris alpina* (Linnaeus, 1758) – pobrežník obyčajný**
KALIVODOVÁ (1961) ho pri rybníku zistila len v druhej dekáde októbra 1959. V období jesennej migrácie ho na rybníku pozorovala aj Kupcová (1975) v čase od 4.8. do 6.8.1970.

***Philomachus pugnax* (Linnaeus, 1758) – bojovník bahenný**
KALIVODOVÁ (1961) ho v okolí rybníka pozorovala nepravidelne od júla do októbra 1959. Začiatkom júna 1953 pozoroval FERIANC (1977) niekoľko jedincov po opadnutí vody v bahnitom brehu rybníka.

***Gallinago gallinago* (Linnaeus, 1758) – močiarnica mekotavá**
Hniezdili 2 – 3 páry, jeden v blízkosti Biologickej stanice PriF UK (FERIANC 1943). V okolí rybníka bola pozorovaná od augusta do konca októbra 1959 a 1960 (KALIVODOVÁ 1961). Jarný prílet močiarnice mekotavej prebieha v marci (8.3.1969 a 6.3.1971) a jesenný odlet v septembri (27.9.1969, 29.9.1971) KUPCOVÁ (1975). Jej hniezdenie zaznamenala každoročne v rokoch 1969 – 1971 na lúkach južne od jelšového lesa.

***Gallinago media* (Latham, 1787) – močiarnica tichá**
V okolí rybníka bola pozorovaná od augusta do konca októbra 1959 (KALIVODOVÁ 1961).

***Scolopax rusticola* Linnaeus, 1758 – sluka hôrna**
Patrí k hniezdiacim druhom (FERIANC 1943).

***Limosa limosa* (Linnaeus, 1758) – brehár čiernochvostý**
Dňa 7. 7. 1959 pozorovali 1 ex. pri rybníku KALIVODOVÁ a BRTEK (1971).

***Limosa lapponica* (Linnaeus, 1758) – brehár hrdzavý**
Pri rybníku ho KALIVODOVÁ (1961) sledovala len v prvej dekáde augusta 1959. Podobne KUPCOVÁ (1975) zaregistrovala 2 ex. na rybníku 4.8.1970.

***Numenius arquata* (Linnaeus, 1758) – hvizdák veľký**
Pozorovaný počas migrácie (FERIANC 1943).

***Tringa erythropus* (Pallas, 1764) – kalužiak tmavý**
V blízkosti rybníka sa zdržiaval nepravidelne počas júla a augusta 1959 KALIVODOVÁ (1961).

***Tringa totanus* (Linnaeus, 1758) – kalužiak červenonohý**
Jeden pár hniezdil v r. 1941 na severovýchodných lúkach v blízkosti kanálu (TURČEK 1941; FERIANC 1943). FERIANC (1941) udáva zo Šúru hniezdenie niekoľkých párov v roku 1941. Až 8 násad kalužiaka červenonohého našiel v Šúri v roku 1944 MATOUŠEK (1961). V okolí rybníka bol pozorovaný len v druhej dekáde októbra 1959 a v druhej dekáde mája 1960 (KALIVODOVÁ 1961).

***Tringa nebularia* (Gunnerus, 1767) – kalužiak sivý**
V okolí rybníka bol pozorovaný len v druhej dekáde októbra 1959 (KALIVODOVÁ 1961).

***Tringa ochropus* Linnaeus, 1758 – kalužiak perlavý**
Pri rybníku ho KALIVODOVÁ (1961) sledovala v auguste a druhej dekáde októbra 1959. Jarnú migráciu zaznamenala KUPCOVÁ (1975) v juhozápadnej časti PR Šúr 3.4.1969 na enkláve zamokrených lúk v Panónskom háji. Jesennú migráciu zaznamenala južne od jelšového lesa 14. a 24.8.1971. Okrem toho zaregistrovala kalužiaka perlavého aj 2.5.1969 (1 ex.) na lúke a na rybníku 7.8.1970 rovnako 1 ex. (KUPCOVÁ 1975).

***Tringa glareola* Linnaeus, 1758 – kalužiak močiarny**
Jeden ex. preparoval Wolf (FERIANC 1943). Pri rybníku sa zdržiaval nepravidelne od augusta do októbra 1959 (KALIVODOVÁ 1961). Kalužiak močiarny bol na rybníku zaznamenaný aj 17.4.1969 a v roku 1970 sa tu 1 ex. zdržiaval od 5.8. do 9.8. (KUPCOVÁ 1975).

***Actitis hypoleucos* (Linnaeus, 1758) – kalužiačik malý**
Koncom augusta 1941 ho pri Čiernej vode videl TURČEK (1941), podľa neho tam hniezdil. Pri rybníku sa zdržiaval od júla do októbra 1959 a od augusta do konca septembra 1960 (KALIVODOVÁ 1961). Koncom šesťdesiatych a začiatkom sedemdesiatych rokov tu zachytila migráciu KUPCOVÁ (1975), jarnú 11.5.1969 južne od jelšového lesa a jesennú 23.8.1969 a 24.8.1971. V tomto období ich viacnásobne sledovala na rybníku, kedy sa tam napr. 15.8.1969 zdržiavalo až 15 jedincov.

***Larus minutus* Pallas, 1776 – čajka malá**
Na jar 1958 a počas jesenných mesiacov v rokoch 1958, 1959 a 1961 na rybníku zistili KALIVODOVÁ a BRTEK (1971).

***Larus ridibundus* Linnaeus, 1766 – čajka smejivá**
Na jar zalietavajú ojedinelé páry, koncom leta i väčšie kŕdle (FERIANC 1943). V rokoch 1959 a 1960 sporadicky zalietali na rybník za potravou (KALIVODOVÁ 1961). Na územie PR Šúr zalietavali za potravou. KUPCOVÁ (1975) považovala za transmeantný a hibernantný. Na jar ich pozorovala v marci (8.3.1969 a 15.3.1971), jesennú migráciu zaznamenala v septembri (2.9.1971). Hibernujúce jedince sledovala od 20.12.1969 do 22.12.1971 (KUPCOVÁ 1975). V súčasnosti sa čajka smejivá sporadicky vyskytuje na poliach pri Vajnoroch.

***Sterna hirundo* Linnaeus, 1758 – rybár riečny**
Niekoľko jedincov sa objavilo v júli a auguste 1959 a v máji 1960 v oblasti rybníka (KALIVODOVÁ 1961). Na rybníku bol 1 ex. pozorovaný aj 17.5.1969 (KUPCOVÁ 1975).

***Chlidonias niger* (Linnaeus, 1758) – čorík čierny**
Pri rybníku bol pozorovaný začiatkom júla 1959 a v máji 1960 (KALIVODOVÁ 1961).

***Chlidonias leucopterus* (Temminck, 1815) – čorík bielokrídly**
V blízkosti rybníka ho pozorovala KALIVODOVÁ (1961) začiatkom mája 1960.

***Columba oenas* Linneus, 1758 – holub plúžik**
Podľa FERIANCA (1943) hniezdil v Panónskom háji. Podľa Kupcovej (1975) na jar prilietal začiatkom marca (6.3.1969, 7.3.1970, 6.3.1971) a hniezdil v Panónskom háji. Za potravou zalietal na blízke lúky a polia. Odlietali koncom októbra (25.10.1969, 20.10.1970, 23.10.1971) (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita holuba plúžika v jelšovom lese 2,4 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu 1,6 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Columba palumbus* Linneus, 1758 – holub hrivnák**
Holub hrivnák hniezdil na juhu lokality (TURČEK 1941, FERIANC 1943). Podľa KUPCOVEJ (1975) prilieta v marci (8.3.1969, 15.3.1971). V roku 1969 hniezdil južne od Panónskeho hája a v rokoch 1969 a 1971 aj na okraji jelšového lesa, odlieta na prelome septembra a októbra (4.10.1969, 30.9.1970, 3.10.1971) (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala jeho priemerná denzita v jelšovom lese 0,9 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu odhadom 0,2 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Streptopelia decaocto* (Frivaldszky, 1838) – hrdlička záhradná**
Hrdlička záhradná patrí k druhom s celoročným výskytom. Zdržiavala sa predovšetkým v priestoroch Biologickej stanice PriF UK ale aj vo vilovej štvrti (KUPCOVÁ 1975). Hniezdila aj v lesíku južne od Panónskeho hája aj v Panónskom háji. Hniezdo s 2 vajíčkami našla 3. apríla (KUPCOVÁ 1975).

***Streptopelia turtur* (Linnaeus, 1758) – hrdlička poľná**
Hniezdila na okrajoch jelšového lesa a v Panónskom háji (TURČEK 1941, FERIANC 1943). Prilieta v druhej polovici apríla (25.4.1969, 30.4.1970, 25.4.1971), hniezdi na okraji jelšového lesa, v Panónskom háji a v pásoch krovín na hlohu, javore, jelši, šípke, breste, svíbe, dube (KUPCOVÁ 1975). Odlieta v septembri (6.9.1969, 22.9.1970, 12.9.1971) (KUPCOVÁ 1975). KORŇAN (1996) ju v ekotónovom pásme zistil ako hniezdiča s denzitou 2,5 hniezdnych párov /10 ha.

***Cuculus canorus* Linnaeus, 1758 – kukučka jarabá**
Podľa TURČEKA (1941) parazituje v tejto lokalite najmä na trsteniarikovi veľkom. Hojne sa ozýva vo všetkých častiach Šúru (FERIANC 1943). Prvé jedince prilietajú apríli (3.4.1969, 9.4.1971) a odlietajú v septembri (6.9.1969, 7.9.1970, 2.9.1971). Vyskytuje sa vo všetkých biotopoch, jej vajíčka našla KUPCOVÁ (1975) v hniezde trsteniarika veľkého a strakoša. V roku 1992 dosahovala jej priemerná denzita v

jelšovom lese 0,5 hniezdnych párov/ 10 ha, v rokoch 1993 a 1995 zistená nebola a v ekotóne hodnotu odhadom 0,2 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Tyto alba* (Scopoli, 1769) – plamienka driemavá**
FERIANC (1943) ju zaradil medzi prechodné druhy na základe dermoplastického preparátu.

***Bubo bubo* (Linnaeus, 1758) – výr skalný**
Výry sú stále, občas však možno sledovať ich pohyby, tak v októbri 1952 prenikli do PR Šúr (FERIANC 1979).

***Athene noctua* (Scopoli, 1769) – kuvik plačlivý**
Hojnejší bol v Panónskom háji, kde FERIANC (1943) predpokladal aj jeho hniezdenie. V PR Šúr sa vyskytoval počas celého roka v okolí biologickej stanice a vo vilovej štvrti. Dňa 27.6.1971 našla KUPCOVÁ (1975) v Panónskom háji hniezdo v dutine suchého stromu 2,75 m nad zemou, pričom dospelé vtáky nosili na hniezdo potravu.

***Strix aluco* Linnaeus, 1758 – sova obyčajná**
Patrí k hniezdičom (FERIANC 1943). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita škorcov lesklých v jelšovom lese odhadom 0,1 hniezdnych párov/ 10 ha, rovnako v ekotóne dosahovala hodnotu 0,1 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Asio otus* (Linnaeus, 1758) – myšiarka ušatá**
FERIANC (1943) ju zaradil medzi prechodné druhy na základe dermoplastického preparátu. V juhozápadnej časti PR Šúr ho KUPCOVÁ (1975) sledovala počas celého raka. V Panónskom háji našla 27.6.1971 hniezdo v suchom strome vo výške 3 m, v ktorom boli 3 mladé pred vyletením, cca 23 – 26-dňové. Koncom marca 1966 sa kŕdeľ 16 myšiarok ušatých zdržiaval v PR Šúr (FERIANC 1979).

***Asio flammeus* (Pontoppidan, 1763) – myšiarka močiarna**
Bola tu zastrelená v čase migrácie (FERIANC 1943). V nidifikačnom období roku 1952 ju niekoľkrát pozoroval v PR Šúr FERIANC (1979).

***Caprimulgus europaeus* Linnaeus, 1758 – lelek lesný**
FERIANC (1943) ho zaradil medzi prechodné druhy na základe dermoplastického preparátu. Prvé jedince pri jarnej migrácii pozorovala KUPCOVÁ (1975) 25.4.1971 a posledné pred odletom zastihla 29.9.1971. V rokoch 1970 a 1971 ich pravidelne pozorovala v Panónskom háji v hniezdnom období a 21.6.1970 a 5.8.1971 našla 1 ex. sedieť na suchom konári v Panónskom háji.

***Apus apus* (Linnaeus, 1758) – dažďovník obyčajný**
Na územie PR Šúr zalietal za potravou (KUPCOVÁ 1975).

***Alcedo atthis* (Linnaeus, 1758) – rybárik riečny**
V minulosti bol niekoľko ráz pozorovaný pri Čiernej vode (TURČEK 1941; FERIANC 1943). Pri rybníku ho zastihla 24.8.1971 KUPCOVÁ (1975). Rovnako KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) každoročne zaznamenali ojedinelý výskyt rybárika pri rybníku. Podľa nich sa pravidelne v jesennom období vyskytuje v odvodňovacom kanáli.

***Coracias garrulus* Linnaeus, 1758 – krakľa belasá**
Hniezdi v dutých stromoch v peknom počte, jeden samček bol ulovený v Šúri 20.5.1941 (TURČEK 1941). Jej hniezdenie v Panónskom háji zaznamenal aj FERIANC (1943). V lete 1956 ju v Juri chytil Brtek (BALÁT 1956).

***Upupa epops* Linnaeus, 1758 – dudok chochlatý**
Hniezdil v Panónskom háji (FERIANC 1943). V rokoch 1969 – 1971 jeho hniezdenie v Panónskom háji potvrdila KUPCOVÁ (1975). Prilietali v apríli (19.4.1969, 9.4.1971) a odlietali v auguste a septembri (6.9.1969, 25.8.1970, 2.9.1971) (KUPCOVÁ 1975).

***Jynx torquilla* Linnaeus, 1758 – krutohlav hnedý**
Podľa FERIANCA (1943) hniezdil v Panónskom háji. Na lokalitu prilieta v apíli (19.4.1969, 9.4.1971) a odlieta v septembri (6.9.1969, 22.9.1970, 12.9.1971), hniezdi na okrajoch jelšového lesa, v Panónskom háji v pásoch krovín v rokoch 1969 – 1971 (KUPCOVÁ 1975). KORŇAN (1996) ho ekotónovom pásme zistil ako hniezdiča s denzitou 0,6 hniezdnych párov /10 ha.

***Picus canus* Gmelin, 1788 – žlna sivá**
Bola zaznamenaná len prechodne (FERIANC 1943). V Panónskom háji ju 21.11.1970 a 22.11.1971 pozorovala (KUPCOVÁ 1975).

***Picus viridis* Linnaeus, 1758 – žlna zelená**
Patrí k hniezdičom (FERIANC 1943). Patrí k stálym druhom, hniezdi na okrajoch jelšového lesa a v Panónskom háji v zdravých i suchých duboch a jelši vo výške od 4 do 9 m. V druhej polovici mája pozorovala KUPCOVÁ (1975) juvenilné jedince. KORŇAN (1996) ju v ekotónovom pásme zistil ako hniezdiča s denzitou 0,6 hniezdnych párov /10 ha.

***Dryocopus martius* (Linnaeus, 1758) – tesár čierny**
Exemplár zastrelený v Šúri je v anatomickom ústave Lekárskej fakulty UK (FERIANC 1941). FERIANC (1943) ho zaradil medzi prechodné druhy na základe dermoplastického preparátu. V mimohniezdnom období (od augusta do konca februára) ho pozorovala KUPCOVÁ (1975) v Panónskom háji aj južne od neho (23.8. – 8.1.1969, 12.8. – 21.2.1970, 22.12. – 23.1.1971). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala ich priemerná denzita v jelšovom lese 0,3 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu odhadom 0,2 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Dendrocopos major* (Linnaeus, 1758) – ďateľ veľký**
V minulosti pozorovaný na suchých topoľoch pri Čiernej vode (TURČEK 1941). FERIANC (1943) pozoroval hniezdo vo výške približne 3 m nad vodnou hladinou. Hniezdil v Panónskom háji i v jelšovom lese, v druhej polovici mája nachádzala hniezda s mladými na breste a vŕbe vo výške 4,5 – 8 m KUPCOVÁ (1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita ďatľa veľkého v jelšovom lese 1,4 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu až 3,3 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Dendrocopos medius* (Linnaeus, 1758) – ďateľ prostredný**
Žije a sporadicky hniezdi v Šúri (FERIANC 1941). FERIANC (1943) ho zaradil medzi prechodné druhy na základe dermoplastického preparátu. V mimohniezdnom období

od začiatku septembra do konca februára (9.11.1969 – 28.2.1970, 24.10.1970 – 21.3.1971, 3.10.1971 – 23.1.1972) ho zistila KUPCOVÁ (1975).

***Dendrocopos minor* (Linnaeus, 1758) – ďateľ malý**
FERIANC (1943) ho zaradil medzi prechodné druhy na základe dermoplastického preparátu. V mimohniezdnom období od augusta do konca apríla (6.9.1969 – 8.3.1970, 10.11.1970 – 26.3.1971, 14.8.1971 – 25.4.1972) ho zistila KUPCOVÁ (1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita ďatľa malého v jelšovom lese 0,7 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu 1,3 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Galerida cristata* (Linnaeus, 1758) – pipíška chochlatá**
FERIANC (1943) ich uvádza ako hniezdiča polí v inundačnom pásme. V PR Šúr sa vyskytuje počas celého roka, patrí k hniezdiacim druhom (KUPCOVÁ 1975). Dňa 2.2.1958 chytil do siete 2 ex. a 18.4.1958 3 ex. LICHARD (1962).

***Alauda arvensis* Linnaeus, 1758 – škovránok poľný**
Do PR Šúr prilieta vo februári – marci (8.3.1969, 7.3.1970, 18.2.1971) a posledné jedince sa vyskytujú v októbri (20.10.1969, 16.10.1971). Hniezdi na lúkach, poliach (KUPCOVÁ 1975). V súčasnosti hojne v PR Šúr hniezdi na poliach a lúkach.

***Riparia riparia* (Linnaeus, 1758) – brehula hnedá**
Brehulu pozorovala KALIVODOVÁ (1961) len v prvej dekáde júla 1959.

***Hirundo rustica* Linnaeus, 1758 – lastovička domová**
KUPCOVÁ (1975) zaznamenala jej prílet 3.4.1969, 3.4.1971 a odlet 4.10.1969 a 3.10.1971. Hniezdila na Biologickej stanici, vo vilovej štvrti pri PR Šúr a na majeri Čierna voda (KUPCOVÁ 1975).

***Delichon urbica* (Linnaeus, 1758) – belorítka domová**
Jarný prílet prebieha v polovici apríla (19.4.1969, 12.4.1971) a odlieta v októbri (4.10.1971), hniezdi na Čiernej vode (KUPCOVÁ 1975).

***Anthus campestris* (Linnaeus, 1758) – ľabťuška poľná**
Migrujúce jedince pozorovala v PR Šúr 19.4.1969 a 2.9.1971 KUPCOVÁ (1975).

***Anthus trivialis* (Linnaeus, 1758) – ľabtuška hôrna**
FERIANC (1943) ľabtušku hôrnu v Šúri nezaregistroval. KORŇAN (1996) ju zaradil medzi hniezdiace druhy. Počas jarnej migrácie ju 19.4.1969 a 12.4.1971 zaznamenala KUPCOVÁ (1975), ktorá zaregistrovala aj ich jesennú migráciu (6.9.1969 a 12.9.1971). Ich hniezdenie zaregistrovala v Panónskom háji, v lesíku južne od Panónskeho hája, na okraji jelšového lesa i v pásmach krovín a stromov. V rokoch 1992 – 1995 dosahovala jej priemerná denzita v jelšovom lese 1,6 hniezdnych párov/ 10 ha a v ekotóne hodnotu až 1,6 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Anthus pratensis* (Linnaeus, 1758) – ľabtuška lúčna**
V období jarnej migrácie bola hojná na brehoch vôd (FERIANC 1943). V migračnom období ho v PR Šúr 3.4.1971 a 6.9.1969 pozorovala KUPCOVÁ (1975). Do sietí chytili 13.4.1958 v PR Šúr 5 jedincov ľabtušky lúčnej (LICHARD 1962).

***Motacilla flava* Linnaeus, 1758 – trasochvost žltý**
V polovici 20. st. v PR Šúr hojne hniezdil, na poliach boli pozorované juvenilné jedince (TURČEK 1941, FERIANC 1943). V roku 1959 hniezdil na odvodnenej časti nádrže, hniezda však boli pri zvýšení vodnej hladiny vyplavené (Brtek in KALIVODOVÁ 1961). V roku 1960 nehniezdil, na brehoch rybníka ho KALIVODOVÁ (1961) pozorovala sporadicky od mája do septembra 1960, viac v migračnom období. V r. 1960 hniezdil na vlhkej lúke susediacej s rybníkom (KALIVODOVÁ a BRTEK 1971). Na jar prilietajú v apríli (19.4.1969, 9.4.1971) a odlietajú v septembri (27.9.1969, 7.9.1970, 12.9.1971) (KUPCOVÁ 1975). Hniezdili na lúkach a poliach, 26.5.1971 našla hniezdo s 3 vajíčkami. Výskyt poddruhu *Motacilla flava thunbergi* BILLBERG, 1828 v Šúri dňa 3.4.1947 uvádza FERIANC (1979).

***Motacilla alba* Linnaeus, 1758 – trasochvost biely**
V polovici 20. st. v Šúri hniezdil na poliach, boli pozorované juvenilné jedince (FERIANC 1943). KALIVODOVÁ (1961) ho zaznamenala v auguste 1959 a v marci a v júli 1961. V roku 1959 hniezdili v hrádzi rybníka (KALIVODOVÁ a BRTEK 1971). Na jar prilieta v marci (6.3.1969, 15.3.1971) a posledné jedince odlietajú začiatkom septembra (6.9.1969, 7.9.1970, 12.9.1971). Hniezdili v Panónskom háji, na poliach (KUPCOVÁ 1975).

***Bombycilla garrulus* (Linnaeus, 1758) – chochláč severský**
V Šúri bolo 28.12.1957 a 14.2.1958 chytených 7 jedincov (LICHARD 1962). V zimných mesiacoch (od 5.12.1970 do 7.3.1971, od 22.12.1971 do 6.3.1972) ich v PR Šúr pozorovala KUPCOVÁ (1975).

***Troglodytes troglodytes* (Linnaeus, 1758) – oriešok obyčajný/hnedý**
Oriešok hnedý hniezdil v rokoch 1970, 1971 na okraji jelšového lesa, hniezdo na jelši 20.6.1971 vo výške 2 m našla KUPCOVÁ (1975). KORŇAN (1996) ho tiež zaradil medzi hniezdiče. V rokoch 1992 – 1995 dosahovala ich priemerná denzita v jelšovom lese 2,3 hniezdnych párov/ 10 ha a v ekotóne hodnotu 1,4 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Prunella modularis* (Linnaeus, 1758) – vrchárka modrá**
Bola zaznamenaná len prechodne počas migrácií (FERIANC 1943). V PR Šúr boli chytené 15.3.1958 2 ex. (LICHARD 1962). Rovnako KUPCOVÁ (1975) ju pozorovala na jar (15.3.1970, 20.3.1971) a na jeseň (4.10.1969, 3.10.1971). KORŇAN (1996) ju zaradil k hniezdiacim druhom. V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita vrchárok modrých v jelšovom lese 2,2 hniezdnych párov/ 10 ha a v ekotóne dosahovala hodnotu 1,6 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Erithacus rubecula* (Linnaeus, 1758) – červienka obyčajná**
Hniezdenie v jelšovom lese na základe prítomnosti v hniezdnom období predpokladal FERIANC (1943). V PR Šúr sa zdržiava celoročne, hniezdi v Panónskom háji i v jelšovom lese (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita červienok v jelšovom lese 6,5 hniezdnych párov/10 ha a v ekotóne hodnotu až 9,5 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Luscinia megarhynchos* Brehm, 1831 – slávik krovinový**
Na jar prilieta v apríli (25.4.1969, 25.4.1970, 9.4.1971) a odlieta koncom augusta (16.8.1969, 25.8.1970, 26.8.1971). Hniezdil v Panónskom háji, na okraji jelšového lesa. Nájdené hniezda s násadou (5 – 6 vajíčok) boli umiestnené vo výške od 20 – 30 cm (KUPCOVÁ 1975). KORŇAN (1996) ho v ekotónovom pásme zistil ako hniezdiča s denzitou 1,9 hniezdnych párov /10 ha.

***Phoenicurus ochruros* (Gmelin, 1774) – žltochvost domový**
KUPCOVÁ (1975) pozorovala adulty na prelome mája a júna nosť potravu, na základe toho ich považovala za hniezdiče v Panónskom háji. Prvé jedince pozorovala koncom marca (26.3.1970, 27.3.1971) a posledné v októbri (4.10.1969, 20.10.1970, 16.10.1971).

***Phoenicurus phoenicurus* (Linnaeus, 1758) – žltochvost hôrny**
Patrí k hniezdičom (FERIANC 1943). Prilieta začiatkom apríla (3.4.1969) a odlieta v septembri (12.9.1971), v roku 1971 hniezdil v Panónskom háji (KUPCOVÁ 1975).

***Saxicola rubetra* (Linnaeus, 1758) – pŕhľaviar červenkastý**
V hniezdnom období ho zistil v Šúri v roku 1941 FERIANC (1941). FERIANC (1943) zistil hniezdenie jedného páru na kyslých lúkach za kanálom. Na južnej strane Šúru pozoroval koncom apríla 1957 FERIANC (1979) 2 páry pŕhľaviarov červenkastých. Na jar prilieta v apríli (19.4.1969, 3.4.1971) a posledné jedince sledovala KUPCOVÁ (1975) v septembri (20.9.1970, 12.9.1971), hniezdil na lúkach a poliach.

***Saxicola torquata* (Linnaeus, 1766) - pŕhľaviar čiernohlavý**
V PR Šúr boli 29.3.1958 chytené 2 jedince (LICHARD 1962). Na severnej strane Šúru na vlhkých lúkach pod biologickou stanicou pozoroval koncom apríla 1957 FERIANC (1979) 3 páry pŕhľaviarov čiernohlavých (spomína ich pri druhu *Saxicola rubetra* s. 224).

***Oenanthe oenanthe* (Linnaeus, 1758) – skaliarik sivý**
FERIANC (1943) ho zaznamenal len raz, párik 7.4.1942 na poliach. Migrujúce jedince zistila na jar (25.4.1969, 12.4.1971) a na jeseň (6.9.1969, 7.9.1970) KUPCOVÁ (1975).

***Turdus torquatus* Linnaeus, 1758 – drozd kolohrivý**
Jeden exemplár drozda kolohrivého pozorovala v PR Šúr KUPCOVÁ (1975) na okraji Panónskeho hája 19.4.1969.

***Turdus merula* Linnaeus, 1758 – drozd čierny**
Hniezdi v jelšovom lese (FERIANC 1943). V PR Šúr bolo 3.2. a 12.8.1958 chytených 5 jedincov (LICHARD 1962). Hniezdi v Panónskom háji, jelšovom lese i v pásoch krovinatého a stromového zárastu na severných kyslých lúkach (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita drozda čierneho v jelšovom lese 1,2 hniezdnych párov/ 10 ha a v ekotóne dosahovala hodnotu až 4,1 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Turdus pilaris* Linnaeus, 1758 – drozd čvíkotavý**
FERIANC (1943) zaznamenal veľké kŕdle na jar 1942. V PR Šúr boli 3.2.1958 chytené 2 ex. (LICHARD 1962). V zimnom období od októbra do konca marca (4.10.1969 – 13.3.1970, 20.10.1970 – 26.3.1971, 4.10.1971 – 27.3.1972) ich v PR Šúr zistila KUPCOVÁ (1975).

***Turdus philomelos* Brehm, 1831 – drozd plavý**
Hniezdi v jelšovom lese (TURČEK 1941, FERIANC 1943). Na jar prilieta v marci (13.3.1969, 15.3.1970, 20.3.1971) a odlieta koncom septembra, začiatkom októbra (4.10.1969, 30.9.1970, 3.10.1971) a hniezdi v Panónskom háji, jelšovom lese na vŕbach, šípkach, hlohu, svíbe, breste, javore, dube vo výške 0,5 – 7 m (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita drozda plavého v jelšovom lese 0,7 hniezdnych párov/ 10 ha a v ekotóne dosahovala hodnotu 1,9 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Tudus iliacus* Linnaeus, 1766 – drozd červenkastý**
JIRSÍK (1927) ho najčastejšie vídal medzi vinicami na svahoch Malých Karpát a ostával na potulkách počas celej zimy aj v oblasti Sv. Jura. Jarná migrácia drozdov červenkastých prebieha v PR Šúr v marci (13.3.1969, 15.3.1970), jesenná začiatkom novembra (7.11. – 14.11.1971) (KUPCOVÁ 1975).

***Turdus viscivorus* Linnaeus, 1758 – drozd trskotavý**
V Šúri boli 3.2.1958 chytené 3 ex. (LICHARD 1962). V zimnom období od polovice septembra do konca marca (4.10.1969 – 13.3.1970, 27.9.1970 – 26.3.1971, 20.9.1971 – 15.3.1972) ich v PR Šúr zistila KUPCOVÁ (1975).

***Locustella naevia* (Boddaert, 1783) – svrčiak zelenkavý**
V juhozápadnej časti PR Šúr bol v období jarnej migrácie (3.4.1969) pozorovaný len raz a na severných kyslých lúkach niekoľkokrát (11.5.1969–6 ex., 17.5.1969– 1 ex., 19.5. 1969 – 1 ex., 26.5.1971 – 1 ex., 5.6.1971 – 1 ex.) v rokoch 1969 a 1971 (KUPCOVÁ 1975).

***Locustella fluviatilis* (Wolf, 1810) – svrčiak riečny**
JIRSÍK (1927) ho z oblasti Sv. Jura spomína ako dosť hojný druh. FERIANC (1941) uvádza, že Jirsíkovu šúrsku lokalitu nemôže potvrdiť. V Šúri ich zistil Jirsík (FERIANC 1943) a koncom augusta 1941 aj TURČEK (1941) ale hniezdenie je, podľa neho, potrebné dokázať. Na prelome 60-tych a 70-tych rokov ho v období jarnej migrácie 1 ex. chytila do siete a okrúžkovala (28.4.1969) KUPCOVÁ (1975), ktorá ich zistila aj 11.5.1969 a 9.5.1970. Svrčiaka riečneho zistila aj na severných kyslých lúkach (11.5.1969 – 7 ex., 26.5.1971 – 1 ex.). V roku 1993 dosahovala priemerná denzita svrčiaka riečneho v jelšovom lese odhadom 0,2 hniezdnych párov/ 10 ha, v rokoch 1993 a 1995 zistený nebol, rovnako v ekotóne dosahovala denzita odhadom hodnotu 0,2 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Locustella luscinioides* (Savi, 1824) – svrčiak slávikovitý**
Na vhodných biotopoch (PR Šúr) je hojný (FERIANC 1976). Na severných kyslých lúkach pozorovala 2 jedince 11.5.1969 KUPCOVÁ (1975).

***Acrocephalus melanopogon* (Temminck, 1823) – trsteniarik tamaryškový**
V roku 1835 ho v Šúri zistil Petényi (FERIANC 1943), on sám ho však nepotvrdil. MATOUŠEK, B. a MATOUŠEK, F. (1965) pokladajú tento údaj za nesprávne pochopený. Na severných kyslých lúkach ho pozorovala (2.5.1969 – 2 ex., 11.5.1969 – 4 ex.) KUPCOVÁ (1975).

***Acrocephalus paludicola* (Vieillot, 1817) – trsteniarik vodný**
JIRSÍK (1927) ho videl len raz na vlhkých lúkach pri Sv. Jure, na tomto mieste jeho výskyt potvrdil aj FERIANC (1931). Na rybníku ho 9.5.1958 pozorovali KALIVODOVÁ a BRTEK (1971).

***Acrocephalus schoenobaenus* (Linnaeus, 1758) – trsteniarik malý**
V dňoch 27. – 29. augusta 1941 tu pozoroval 1 ex. TURČEK (1971) s poznámkou, že jeho hniezdenie treba dokázať. Spoločne s trsteniarikom spevavým sa hojne vyskytoval v severovýchodnej a východnej časti (FERIANC 1943). V roku 1959 bol pri rybníku od júla do polovice septembra a v roku 1960 v druhej dekáde mája a v prvej dekáde septembra (KALIVODOVÁ 1961).V roku 1959 tu pravdepodobne jeden pár, čerstvo vyletené mláďa bolo pozorované 13. júla 1959 (KALIVODOVÁ 1961). Na severných kyslých lúkach ho niekoľkokrát (2.5.1969 – 1 ex., 11.5.1969 – 18 ex., 17.5.1969 – 7 ex., 19.6.1969 – 7 ex., 27.5.1971 – 8 ex.) zistila KUPCOVÁ (1975). Podobne na rybníku zistila 10.8.1969 – 2 ex, 17.5.1970 – 1 ex., 5.6.1971 – 1 ex. trsteniarika malého KUPCOVÁ (1975). KORŇAN (1996) ho v ekotónovom pásme zistil ako hniezdiča s denzitou 0,9 hniezdnych párov /10 ha.

***Acrocephalus palustris* (Bechstein, 1798) – trsteniarik spevavý**
V Šúri patrí k obyčajným druhom (FERIANC 1941). V severovýchodnej a východnej časti Šúru patril k hojne sa vyskytujúcim druhom aj trsteniarik spevavý spoločne s trsteniarikom malým (FERIANC 1943). Jarná migrácia prebiehala v roku 1970 a 1971 v máji a jesenná v septembri (rok 1971). Dňa 25.5.1971 našla KUPCOVÁ (1975) hniezdo nad rybníkom so 4 vajíčkami. KALIVODOVÁ a BRTEK (1971) ho našli v roku 1958 hniezdiť v poraste *Carex* sp. a trste a v r. 1959 v okrajovom pásme rybníka. KORŇAN (1996) ho v ekotónovom pásme zistil ako hniezdiča s denzitou 0,6 hniezdnych párov /10 ha.

***Acrocephalus scirpaceus* (Hermann, 1804) – trsteniarik bahenný**
V roku 1959 hniezdil na malom rybníku a v rokoch 1958 a 1960 sa zdržiaval v nidifikačnom období v porastoch trste neďaleko rybníka (KALIVODOVÁ a BRTEK 1971). Cez územie PR Šúr prelietajú počas migrácií, na jar (25.4.1969) ich pozorovala KUPCOVÁ (1975) a na jeseň v auguste 1969 a 1970. Dňa 26.4.1970 na kyslých lúkach pozorovala 8 jedincov.

***Acrocephalus arundinaceus* (Linnaeus, 1758) – trsteniarik veľký**
TURČEK (1941) ho charakterizuje ako typického vtáka Šúru, pozorovaného najmä v trstinových zárastoch. V Šúri hniezdilo viac párov (FERIANC 1941). Pri Grinavskom potoku hniezdili dva páry (FERIANC 1943). Trsteniariky boli po lyske čiernej druhým najbežnejším druhom. V roku 1959 zahniezdili na rybníku 3 páry, v r. 1960 zahniezdili 4 páry, v r. 1962 až 5 párov a v rokoch 1963 a 1967 a 1968 opäť po 3 páry (KALIVODOVÁ 1961, 1971). V rokoch 1970 – 1971 hniezdil na rybníku. Na jar prilietal v apríli (30.4.1970, 25.4.1971), odlietal v auguste (19.8.1970, 13.8.1971). Počet vajíčok v hniezdach sa pohyboval od 3 do 5 (KUPCOVÁ 1975). KORŇAN (1996) ho len v ekotónovom pásme zistil ako hniezdiča s denzitou 0,4 hniezdnych párov /10 ha.

***Hippolais icterina* (Vieillot, 1817) – sedmohlások hájový**
Patrí k hniezdiacim druhom (FERIANC 1943). Prilieta v apríli (25.4.1969, 26.4.1970) a odlieta v auguste (13.8.1970). V nidifikačnom období sa zdržiaval v Panónskom háji (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1993 sedmohlások hájový zistený nebol, v roku 1995 dosiahla denzita v jelšovom lese 0,6 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu až 7,5 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Sylvia nisoria* (Bechstein, 1795) – penica jarabá**
Patrí k hniezdičom (FERIANC 1943). Prilieta v apríli (26.4.1970, 17.4.1971), odlieta v septembri (6.9.1969), hniezdila v Panónskom háji na hlohu, svíbe, hruške vo výške od 1 do 1,5 m (KUPCOVÁ 1975).

***Sylvia curruca* (Linnaeus, 1758) – penica popolavá**
KUPCOVÁ (1975) ho považuje za hniezdiča v PR Šúr. Prilieta v apríli (25.4.1969, 26.4.1970, 12.4.1971) a odlieta v septembri (7.9.1970, 29.9.1971). Hniezdila v Panónskom háji, na okraji jelšového lesa a v pásoch krovinného a stromového zárastu (KUPCOVÁ 1975).

***Sylvia communis* Latham, 1787 – penica hnedokrídla**
Kým podľa TURČEKA (1941) bola pravidelným hniezdičom, FERIANC (1943) ju zaznamenával len prechodne.

***Sylvia borin* (Boddaert, 1783) – penica slávikovitá**
V PR Šúr ju KUPCOVÁ (1975) pozorovala ako transmigranta (17.4.1971, 23.8.1969).

***Sylvia atricapilla* (Linnaeus, 1758) – penica čiernohlavá**
Počas 27. – 29. 8. 1941 TURČEK (1941) pozoroval 3 ex., zaradil ho k hniezdičom. Dosť hojný hniezdič (FERIANC 1943). Na jar prilieta v polovici apríla (19.4.1969, 9.4. 971) a odlieta koncom septembra (27.9.1969, 20.9.1970, 29.9.1971), hniezdila v Panónskom háji a v jelšovom lese. Hniezda boli umiestnené na mladých javoroch a pri kmeňoch brestov vo výške 0,4 – 3 m nad zemou (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita penice čiernohlavej v jelšovom lese 7,2 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu až 15,4 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Phylloscopus sibilatrix* (Bechstein, 1793) – kolibkárik sykavý**
Zistený v období hniezdenia, jeho hniezdenie je veľmi pravdepodobné FERIANC (1943). Na jar prilieta koncom apríla (28.4.1969, 26.4.1970, 25.4.1971) a posledné jedince na jeseň boli zaznamenané koncom septembra (27.9.1969, 20.9.1970, 29.9.1971). Počas celého hniezdneho obdobia sa zdržiavali v jelšovom lese a v lesíku južne od Panónskeho hája (KUPCOVÁ 1975).

***Phylloscopus collybita* (Vieillost, 1817) – kolibkárik čipčavý**
Bol zaznamenaný na jar (FERIANC 1943). Prilietajú koncom marca (27.3.1971) a posledné odlietajú v októbri (4.10.1969, 16.10.1971), hniezdia v Panónskom háji i v jelšovom lese (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita kolibiarikov čipčavých v jelšovom lese 10,3 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom a v ekotóne dosahovala hodnotu 11,8 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Phylloscopus trochilus* (Linnaeus, 1958) – kolibkárik spevavý**
Veľmi hojný v období jarnej migrácie (7.4.1942) (FERIANC 1943). Jarnú migráciu zaznamenala aj KUPCOVÁ (1975) v rokoch 1969 a 1971 (3.4.1969, 25.4.1971) a posledné jedince pri jesennej migrácii pozorovala 27.9.1969 a 29.9.1971. Hniezdil v Panónskom háji, v lesíku južne od Panónskeho hája i v jelšovom lese (KUPCOVÁ 1975).

***Regulus regulus* (Linnaeus, 1758) – králiček zlatohlavý**
Bol zaznamenaný len prechodne počas migrácií (FERIANC 1943). KUPCOVÁ (1975) ho v PR Šúr počas rokov 1969 – 1971 zistila len v septembri a októbri.

***Muscicapa striata* (Pallas, 1764) – muchár sivý**
TURČEK (1941) a FERIANC (1943) predpokladali jeho hniezdenie, ale nezahrnuli ho medzi hniezdiče. Na jar prilieta koncom apríla (25.4.1969, 26.4.1970) a posledné jedince zistila KUPCOVÁ (1975) v septembri (6.9.1969, 7.9.1970, 12.9.1971). Hniezdili v Panónskom háji i v jelšovom lese (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita muchára sivého v jelšovom lese 2,3 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu až 5,5 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Ficedula parva* (Bechstein, 1794) – muchárik malý**
V období jarnej migrácie ho 1.5.1970 a 5.5.1971 v PR Šúr zaregistrovala KUPCOVÁ (1975).

***Ficedula albicollis* (Temmick, 1815) – muchárik bielokrký**
Je hojný hniezdič na rovinách (Šúr) (FERIANC 1941). FERIANC (1943) spomína muchárika bielokrkého ako hojne hniezdiaci druh v polovici 20 st., v jelšovom lese ale aj v duboch. Na jar prilieta koncom apríla (26.4.1970, 17.4.1971) a odlieta v septembri (12.9.1971) (KUPCOVÁ 1975). V roku 1985 hniezdilo v jelšovom lese na ploche so 49 búdkami 23 párov a v roku 1986 zahniezdilo 21 párov muchárika bielokrkého (PALIESKOVÁ 1987; PALIESKOVÁ a kol. 1990). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita muchárika bielokrkého v lese 10,6 hniezdnych párov/ 10 ha a v ekotóne dosahovala hodnotu 8,3 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Ficedula hypoleuca* (Pallas, 1764) – muchárik čiernohlavý**
Na jar prilieta koncom apríla (25.4.1969, 26.4.1970, 25.4.1971) a odlieta koncom augusta (16.8.1969, 25.8.1970, 26.8.1971) (KUPCOVÁ 1975).

***Aegithalos caudatus* (Linnaeus, 1758) – mlynárka dlhochvostá**
Na jar a jeseň pozorovali TURČEK (1941) aj FERIANC (1943) menšie kŕdliky hlavne v krovinách. Vyskytuje sa tu celoročne, v rokoch 1970, 1971 hniezdila v Panónskom háji, jelšovom lese na jelši vo výške 1,9 a 3 m (KUPCOVÁ 1975). KORŇAN (1996) ju v ekotónovom pásme zistil ako hniezdiča s denzitou 0,6 hniezdnych párov/10 ha.

***Poecille palustris* Linnaeus, 1758 – sýkorka hôrna**
V minulosti hniezdila sýkorka hôrna v jelšovom lese i v Panónskom háji FERIANC (1943). Šesť sýkoriek hôrnych bolo v PR Šúr chytených 12. a 27.9.1958 (LICHARD 1962). Jej hniezdenie v Panónskom háji i v jelšovom lese potvrdila aj KUPCOVÁ (1975). V rokoch 1992 – 1993 dosahovala jej denzita v jelšovom lese 0,7 hniezdnych párov/ 10 ha, v r. 1995 zistená nebola a v ekotóne dosahovala hodnotu 0,9 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Poecile montanus* Baldenstein, 1827 – sýkorka čiernohlavá**
V období od 23.11.1957 do 16.8.1958 bolo chytených v PR Šúr 28 jedincov sýkorky čiernohlavej (LICHARD 1962). V juhozápadnej časti PR Šúr ju 19.12.1970, 12.4.1971 pozorovala KUPCOVÁ (1975).

***Cyanistes caeruleus* Linnaeus, 1758 – sýkorka belasá**
Koncom leta bola pozorovaná v menších počtoch v spoločných kŕdľoch so sýkorkou veľkou na okrajoch lesa (TURČEK 1941). V minulosti hniezdila (FERIANC 1943) a aj teraz v jelšovom lese i v Panónskom háji. V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita sýkoriek belasých v jelšovom lese 4,6 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu 0,9 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Parus major* Linnaeus, 1758 – sýkorka veľká**
V minulosti hniezdila (TURČEK 1941, FERIANC 1943) a aj teraz v jelšovom lese i v Panónskom háji. Hniezdne dutiny sú na duboch, brestoch, vŕbach (KUPCOVÁ 1975). V PR Šúr bolo chytených 8 ex. 27.9.1958 a 8 ex. 27.11.1958 (LICHARD 1962). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita sýkoriek veľkých v jelšovom lese 7,4 hniezdnych párov/ 10 ha a v ekotóne hodnotu 5,8 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Sitta europaea* Linnaeus, 1758 – brhlík obyčajný/lesný**
Častejšie hniezdil v Panónskom háji ako v jelšovom lese FERIANC (1943). KUPCOVÁ (1975) našla hniezdne dutiny v rokoch 1969 – 1971 na duboch a breste vo výške 2,5 – 11 m. V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita brhlíka lesného v jelšovom lese 2,4 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu až 3,3 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Certhia familiaris* Linnaeus, 1758 – kôrovník dlhoprstý**
FERIANC (1943) ho uvádza v lese ako hojne hniezdiaci druh. V Panónskom háji bol v októbri 1963 zastrelený 1 ex. Ľ. Brtekom (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita kôrovníkov dlhoprstých v jelšovom lese 4,1 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu len 1,9 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Certhia brachydactyla* Brehm, 1820 – kôrovník krátkoprstý**
V rokoch 1969 – 1971 hniezdil v Panónskom háji i v jelšovom lese, Ľ. Brtek zastrelil 1 ex. v októbri 1963 v Panónskom háji (KUPCOVÁ 1975). KORŇAN (1996) ho uvádza ako hniezdiča. V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita kôrovníka krátkoprstého v jelšovom lese 0,7 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu odhadom 0,2 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Remiz pendulinus* (Linnaeus, 1758) – kúdelníčka lužná**
FERIANC (1943) ju nezistil. Staré hniezdo s vajíčkami našla na vyhorenisku na jelši vo výške 4,5 m v roku 1969 KUPCOVÁ (1975). Kúdelníčku lužnú v PR Šúr pozorovala aj v priebehu migrácie (3.4.1969 a 12.4.1971). KORŇAN (1996) ju v ekotónovom pásme zistil ako hniezdiča s denzitou 0,6 hniezdnych párov /10 ha.

***Oriolus oriolus* (Linnaeus, 1758) – vlha obyčajná/hájová**
Vlha hájová patrila v minulosti k hojne hniezdiacim druhom Šúru (FERIANC 1943). Na jar prilieta začiatkom mája (1.5.1969, 9.5.1970, 5.5.1971) a odlieta v auguste (21.8.1969, 25.8.1970, 18.8.1971). Hniezdi v Panónskom háji, na okraji jelšového lesa

vo výške 15 – 20 m, v Panónskom háji bolo hniezdo na dube vo výške 3,5 m (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita vlhy hájovej v jelšovom lese 1,7 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu až 2,8 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Lanius collurio* Linnaeus, 1758 – strakoš červenochrbtý**
Hniezdenie v minulosti potvrdil TURČEK (1941) ako aj FERIANC (1943) okolo Grinavského potoka.

***Lanius minor* Gmelin, 1788 – strakoš kolesár**
Bol zaznamenaný len prechodne počas jarnej migrácie (FERIANC 1943). KUPCOVÁ (1975) ho pozorovala 16. 5. 1969 a na jeseň 7. 8. 1970

***Garrulus glandarius* (Linnaeus, 1758) – sojka škriekavá**
V minulosti hniezdila (FERIANC 1943), pozorovaná najmä v lese na osamelých duboch (TURČEK 1941). LICHARD (1962) v období od 8.8. – 9.10.1958 získal 5 jedincov z PR Šúr. V mimohniezdnom období od začiatku augusta do konca apríla (27.9.1969 – 8.3.1970, 25.8.1970 – 26.3.1971, 6.8.1971 – 25.4.1972) ho zistila KUPCOVÁ (1975). V rokoch 1992 – 1993 dosahovala priemerná denzita sojky v jelšovom lese 0,6 hniezdnych párov/10 ha, pričom v r. 1995 zistená nebola a v ekotóne zistená nebola ani v jednom roku výskumu (KORŇAN 1996).

***Pica pica* (Linnaeus, 1758) – straka čiernozobá**
TURČEK (1941) aj FERIANC (1943) zaznamenali hniezdenie niekoľkých párov. Jeden ex. bol v Šúri ulovený 3.11.1957 (LICHARD 1962). KUPCOVÁ (1975) ich v rokoch 1969 – 1971 pozorovala celoročne, ich hniezdenie v juhozápadnej časti PR Šúr však nezistila.

***Corvus monedula* Linnaeus, 1758 – kavka tmavá**
Nepatrila medzi hniezdičov, zdržiavala sa len na okolitých poliach (FERIANC 1943). Kavky sa v rokoch 1969 – 1971 zdžiavali na území PR Šúr počas celého roka, hniezdili v Panónskom háji v dutinách suchých stromov (KUPCOVÁ 1975).

***Corvus frugilegus* Linnaeus, 1758 – havran čierny**
Nepatril medzi hniezdičov, zdržiaval sa len na okolitých poliach (FERIANC 1943). V mimohniezdnom období od septembra do apríla (4.10.1969 – 8.3.1970, 30.9.1970 – 7.3.1971, 6.11.1971 – 3.4.1972) ho zistila KUPCOVÁ (1975).

***Corvus corone cornix* Linnaeus, 1758 – vrana túlavá východoeurópska**
V jelšovom lese hniezdilo niekoľko párov vrany túlavej východoeurópskej (FERIANC 1943). Párenie na hniezde v Šúri pozoroval BALÁT (JIRSÍK 1955). Dva ex. boli ulovené v PR Šúr 6.10.1958 (LICHARD 1962). V 1962 roku podľa údajov BRTEKA (1971) hniezdilo na území Šúru 49 párov vrán. V jednom prípade zistil pri stavbe hniezda použitie základu starého. V rokoch 1992 – 1993 dosahovala priemerná denzita vrany túlavej v jelšovom lese odhadom 0,1 hniezdnych párov/ 10 ha, v roku 1995 zistená nebola, rovnako v ekotóne dosahovala hodnotu 0,1 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Corvus corax* Linnaeus, 1758 – krkavec čierny**
FERIANC (1943) krkavca v Šúri nezistil. V oblasti PR Šúr sa zdržiava celoročne, v rokoch 1969 – 1971 hniezdil v Panónskom háji (KUPCOVÁ 1975). KORŇAN (1996)

ho zaradil k hniezdičom. V roku 1995 dosahovala priemerná denzita krkavcov čiernych v jelšovom lese odhadom 0,03 hniezdnych párov/ 10 ha, v rokoch 1992 – 1993 zistený nebol, rovnako v ekotóne dosahovala hodnotu odhadom 0,03 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Sturnus vulgaris* Linnaeus, 1758 – škorec lesklý**
TURČEK (1941) pozoroval kŕdeľ asi 50 jedincov spoločne nocujúcich v rákosí. Podľa FERIANCA (1943) hojne hniezdili v lese, odkiaľ zalietali na lúky za potravou. V období jarnej migrácie zaznamenala KUPCOVÁ (1975) prvé jedince začiatkom marca (8.3.1969, 7.3.1970, 7.3.1971) a posledné pri jesennej migrácii koncom októbra (25.10.1969, 24.10.1970, 23.10.1971). V Panónskom háji aj v jelšovom lese škorec aj hniezdil (hniezda na breste, topole, javore, hruške, dube vo výške 1,5 – 15 m). Aj v súčasnosti hojne obsadzuje dutiny v jelšovom lese i v Panónskom háji. V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita škorcov lesklých v jelšovom lese 22,5 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu až 36,3 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Passer domesticus* (Linnaeus, 1758) – vrabec domový**
Patrí k druhom s celoročným výskytom. Hniezdil v Panónskom lese, v lese južne od Panónskeho hája, vo vilovej kolónii, na Biologickej stanici a na majeri Čierna voda (KUPCOVÁ 1975). Hniezda nachádzala v dutinách suchých stromov vo výške 3 – 14 m. V období od 23.1.1958 do 26.9.1958 bolo v PR Šúr chytených 16 jedincov vrabca domového (LICHARD 1962).

***Passer montanus* (Linnaeus, 1758) – vrabec poľný**
Ako hniezdič v dutinách vŕb na kyslých lúkach severnej časti v polovici 20. st. hojne hniezdil vrabec poľný (FERIANC 1943). V období od 23.11.1957 do 16. 8. 1958 tu bolo chytených 28 jedincov vrabca poľného (LICHARD 1962). Patrí k druhom s celoročným výskytom, hniezdi v Panónskom háji, lesíku južne od Panónskeho hája, na okraji jelšového lesa a v pásoch krovín a stromov (KUPCOVÁ 1975). Hniezda našla na hruške, dube, vŕbe, jelši vo výške 3 – 12 m. V rokoch 1992 – 1993 KORŇAN (1996) nezistil hniezdenie vrabca poľného v jelšovom lese, v roku 1995 dosahovala priemerná denzita vrabca poľného v jelšovom lese 4,4 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu až 36,3 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996). Od roku 1995 sa hniezdnej biológii vrabca poľného v umelých hniezdnych dutinách, umiestnených v jelšovom lese a na Biologickej stanici, zaoberali viacerí autori (BARTÍKOVÁ a kol. 2007; FEDOR a kol. 2008; CHRISTOPHORYOVÁ a kol. 2007; JÁNOŠKOVÁ a ORSZÁGHOVÁ 2005; JÁNOŠKOVÁ a ORSZÁGH 2008; JÁNOŠKOVÁ a kol., 2006a, b, c; KRUMPÁLOVÁ a ORSZÁGHOVÁ 2008; MELIŠKOVÁ a kol. 2008a, b, 2009; SOBEKOVÁ a kol. 2003a, b, 2004, 2005; ORSZÁGHOVÁ a PUCHALA 1996; ORSZÁGHOVÁ a PUCHALA 1997, 2002; ORSZÁGHOVÁ a kol. 2002; PUCHALA a ORSZÁGHOVÁ 1998, 1999a, b; PUCHALA a kol. 2005, 2007; ŠALÁT a ORSZÁGHOVÁ 2008).

***Fringilla coelebs* Linnaeus, 1758 – pinka lesná**
V minulosti bola pozorovaná najmä v lesnom prostredí (TURČEK 1941). FERIANC (1943) ju zaradil medzi hojných hniezdičov v jelšovom lese. LICHARD (1962) chytil v Šúri 8.2.1958 – 1 ex. a 16.4.1958 – 5 jedincov pinky. Patrí k druhom s celoročným výskytom, hniezdila v Panónskom háji, v lesíku južne od Panónskeho hája, v jelšovom

lese a v pásoch krovín a stromov, hniezda nájdené na breste, jelši, javore vo výške 2 – 7 m (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita pinky lesnej v jelšovom lese 10,5 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v okrajovom pásme dosahovala hodnotu až 15,1 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Fringilla montifringilla* Linnaeus, 1758 – pinka severská**
Pozorovaná počas migrácie (FERIANC 1943). Dňa 20. 1. 1958 chytil LICHARD (1962) 3 pinky severské. Začiatkom októbra 1957 boli na Čiernej vode pri Jure obrovské kŕdle pinky severskej (FERIANC 1979). KUPCOVÁ (1975) ju v PR Šúr pozorovala v zimnom období (2.3.1969, 5.12.1970, 3.10.1971).

***Serinus serinus* (Linnaeus, 1766) – kanárik poľný**
Bol zaznamenaný len prechodne počas migrácií (FERIANC 1943). Na jar prilieta začiatkom apríla (9. 4. 1971) a odlieta v októbri (25.10.1969, 20.10.1970, 23.10.1971) (KUPCOVÁ 1975). Hniezdil v Panónskom háji, v lesíku južne od Panónskeho hája, na okraji jelšového lesa aj v pásoch krovín a stromov. V rokoch 1992 – 1993 nebol kanárik poľný v jelšovom lese zistený, v roku 1995 dosahovala priemerná denzita v jelšovom lese 0,6 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu až 2,9 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Carduelis chloris* (Linnaeus, 1758) – zelienka obyčajná**
FERIANC (1943) zistil jeho hniezdenie v lese. Patrí k druhom s celoročným výskytom, hniezdil v Panónskom háji, v lesíku južne od Panónskeho hája, na okraji jelšového lesa a v pásoch krovín a stromov (KUPCOVÁ 1975). Hniezda našla na šípke, hlohoch, javore, breste, hruške vo výške od 1 do 4 m. LICHARD (1962) chytil 4.2.1958 3 ex. V roku 1992 nebol zistený, v roku 1993 dosahovala priemerná denzita zelienok obyčajných v jelšovom lese odhadom 0,2 hniezdnych párov/ 10 ha a v roku 1995 0,6 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu až 6,1 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Carduelis carduelis* (Linnaeus, 1758) – stehlík pestrý**
V minulosti bolo zaznamenané jeho hniezdenie na okrajoch jelšového lesa a v Panónskom háji (TURČEK 1941, FERIANC 1943). Patrí k druhom s celoročným výskytom, hniezdil v Panónskom háji, v lesíku južne od Panónskeho hája, na okraji jelšového lesa a v pásoch krovín a stromov (KUPCOVÁ 1975). LICHARD (1962) chytil v Šúri 16 ex. (16.1.1958, 19.1.1958, 21.1.1958). V rokoch 1992 – 1993 nebol stehlík pestrý v jelšovom lese zistený, 1995 dosahovala priemerná denzita v jelšovom lese 0,6 hniezdnych párov/ 10 ha, pričom v ekotóne dosahovala hodnotu až 5,1 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Carduelis spinus* (Linnaeus, 1758) – stehlík čížavý**
Bol zaznamenaný len prechodne počas migrácií na jeseň a v zime (FERIANC 1943). KUPCOVÁ (1975) ho pozorovala od 7. 12. 1969 do 11. 5. 1970 a od 20. 9. 1970 do 1. 5. 1971. LICHARD (1962) chytil 1.3.1958 v Šúri 5 jedincov.

***Carduelis cannabina* (Linnaeus, 1758) – stehlík konôpkár**
Vyskytuje sa ojedinele (FERIANC 1943). KUPCOVÁ (1975) ho zaradila k druhom s celoročným výskytom. Hniezdenie zaznamenala v Panónskom háji.

***Carduelis flammea* (Linnaeus, 1758) – stehlík čečetavý**
KUPCOVÁ (1975) ho v PR Šúr zistila 10.2.1971.

***Pyrrhula pyrrhula* (Linnaeus, 1758) – hýľ obyčajný/lesný**
Bol zaznamenaný len prechodne počas migrácií na jeseň a v zime (FERIANC 1943). V období od 11.12. – 16.12.1957 bolo chytených 8 jedincov hýľa, 3.1.1958 – 2 ex., 9.1.1958 – 1 ex. a 11.1.1958 – 3 ex. (LICHARD 1962). KUPCOVÁ (1975) ho v PR Šúr zistila v zimnom období od 9.11.1969 do 19.4.1970, 10.11.1970 – 15.3.1971 a od 6.11.1971 do 27.3.1972.

***Coccothraustes coccothraustes* (Linnaeus, 1758) – glezg hrubozobý**
Bol zaznamenaný len prechodne počas migrácií na jeseň a v zime (FERIANC 1943). Do siete bolo chytených 6 ex. od 6.2. do 26.6.1958 (LICHARD 1962). V PR Šúr ho KUPCOVÁ (1975) pozorovala počas celého roka. Hniezdil v Panónskom háji, v lesíku južne od Panónskeho hája na breste a javore vo výške 1,9 a 5 m (KUPCOVÁ 1975). V rokoch 1992 – 1995 dosahovala priemerná denzita glezga hrubozobého v jelšovom lese 1,5 hniezdnych párov/ 10 ha a v ekotóne hodnotu 1,3 páru/ 10 ha (KORŇAN 1996).

***Emberiza citrinella* Linnaeus, 1758 – strnádka žltá**
Bola zaznamenaná len prechodne (FERIANC 1943). LICHARD (1962) chytil v období od 23.11.1957 do 26.10.1958 až 22 jedincov. Patrí k druhom s celoročným výskytom, hniezdil vo všetkých biotopoch (KUPCOVÁ 1975). KORŇAN (1996) ju v ekotónovom pásme zistil ako hniezdiča s denzitou 2,5 hniezdnych párov /10 ha.

***Emberiza schoeniclus* (Linnaeus, 1758) – strnádka trsťová**
V minulosti patrila medzi typické hniezdiče tejto lokaliky (TURČEK 1941). Dva adultné samčeky boli zastrelené v Šúri 16.6.1941 a v septembri 1941 jedna adultná samička (FERIANC 1941). FERIANC (1943) ju pozoroval v menších počtoch v blízkosti vŕb najmä v SV časti Šúru. V roku 1959 hniezdili na rybníku 2 páry, po vyhniezdení sa zdržiavali aj na zaplavenej lúke (KALIVODOVÁ 1961). Na jeseň 1959 tu KALIVODOVÁ (1961) pozorovala ťah strnádok trsťových, kedy sa počas troch dní v okrajových porastoch zhromaždilo 110 – 120 jedincov. Každoročne hniezdia na rybníku (KALIVODOVÁ a BRTEK 1971). V roku 1960 zahniezdil jeden pár v poraste *Schoenoplectus* sp. pri západnej hrádzi. Prvé jedince jarnej migrácii zaznamenala KUPCOVÁ (1975) 19.4.1969 a 27.3.1971 a posledné jesenné záznamy má z 4.10.1969 a 16.10.1971. Strnádky trsťové hniezdili v pásoch krovín a stromov, na severných kyslých lúkach a pri rybníku.

***Emberiza hortulana* Linnaeus, 1758 – strnádka záhradná**
FERIANC (1979) uvádza, že hniezdi vo viniciach v Jure (DAROLA in verb.). V juhozápadnej časti PR Šúr KUPCOVÁ (1975) sledovala strnádku záhradnú od apríla do konca júna 1969 a v júni 1970. Pravdepodobne hniezdila v pásoch krovín a stromov, 19.6.1969 pozorovala 2 juvenilné jedince.

***Miliaria calandra* (Linnaeus, 1758) – strnádka lúčna**
FERIANC (1943) uvádza niekoľko hniezdiacich párov na okraji kyslých lúk, v blízkosti dnešnej Biologickej stanice PriF UK. Dva jedince strnádky lúčnej chytil LICHARD (1962) 22.3.1958. Patrí k druhom s celoročným výskytom, hniezdila v Panónskom háji,

v lesíku južne od Panónskeho hája, na okraji jelšového lesa, v pásoch krovín a stromov a na lúkach a poliach (KUPCOVÁ 1975).

Tabuľka 1. Prehľad druhov vtákov zistených v na území PR Šúr.

	Turček 1941	Ferianc 1943	Kalivodová, Brtek 1971	Kupcová 1975	Kupcová 1980	Korňan 1996
Accipiter gentilis		N		N	N	N
Accipiter nisus		N		+	+	N
Acrocephalus arundinaceus	+	N		N	N	N
Acrocephalus paludicola			+	+	+	
Acrocephalus palustris		N	N	N	N	N
Acrocephalus scirpaceus			N	+	N	
Acrocephalus schoenobaenus	+	N	N	+	N	N
Actitis hypoleucos			+	+	+	
Aegithalos caudatus	+	+		N	N	N
Alauda arvensis				N	N	
Alcedo atthis	+	+	+	+	+	
Anas acuta		+	N			
Anas clypeata			+	N	N	
Anas crecca		+	N	+	+	
Anas platyrhynchos	N	N	N	N	N	N
Anas querquedula		N	N	N	N	
Anas strepera			N			
Anser albifrons		+				
Anser erythropus			+			
Anser fabalis		+	+	+	+	
Anthus campestris				+	+	
Anthus pratensis		+		+	+	
Anthus trivialis		-		N	N	N
Apus apus				+	+	
Ardea cinerea		+	+	+	+	
Ardea purpurea		+	+	+	+	
Asio flammeus		+				
Asio otus		+		N	N	
Athene noctua		+		N	N	
Aythya ferina		+	+	+	+	
Aythya marila			+			
Aythya nyroca		+	+			
Bombycilla garrulus				+	+	
Botaurus stellaris		+	+			
Bucephala clangula		+	+			
Buteo buteo	N	N		N	N	N
Buteo lagopus				+	+	
Calidris alpina			+	+	+	

	Turček 1941	Ferianc 1943	Kalivodová, Brtek 1971	Kupcová 1975	Kupcová 1980	Korňan 1996
Calidris minuta			+			
Caprimulgus europaeus		+		+	N	
Carduelis cannabina		N		N	N	
Carduelis carduelis	N	N		N	N	N
Carduelis flamea				+	+	
Carduelis chloris				N	N	
Carduelis spinus		+		+	+	
Certhia brachydactyla				N	N	N
Certhia familiaris		N				N
Ciconia ciconia		N	+	+		
Ciconia nigra		+	+	+	+	N
Circus aeruginosus		N	N	+	+	
Circus cyaneus		+		+		
Coccothraustes coccothraustes		+		N	N	N
Columba oenas		N		N	N	N
Columba palumbus	N	N		N	N	N
Coracias garrulus		N				
Corvus corax						N
Corvus corone cornix		N		+	+	N
Corvus frugilegus		+			+	
Corvus monedula		+		N	N	
Coturnix coturnix				N	N	
Crex crex				+	+	
Cucuclus canorus	N	N		N	N	N
Cyanistes caeruleus	+	N				N
Cygnus cygnus			+			
Delichon urbica				N	N	
Dendocopos minor		+		+	N	N
Dendrocopos major	+	N		N	N	N
Dendrocopos medius		+		+	+	
Dryocopus martius		+		+	+	N
Egretta alba			+			
Egretta garzetta			+			
Emberiza calandra		N		N	N	
Emberiza citrinella		+		N	N	N
Emberiza hortulana				+	N	
Emberiza schoeniclus	N	N	N	N	N	
Erithacus rubecula		N		N	N	N
Falco columbarius				+	+	
Falco cherrug				+	+	N
Falco subbuteo	N			+	+	
Falco tinnunculus	N	N		N	N	
Ficedula albicollis		N		+	+	N

	Turček 1941	Ferianc 1943	Kalivodová, Brtek 1971	Kupcová 1975	Kupcová 1980	Korňan 1996
Ficedula hypoleuca				+	+	
Ficedula parva				+	+	
Fringilla coelebs	+	N		N	N	N
Fringilla montifringilla		+		+	+	
Fulica atra	N	N	+	N	N	
Galerida cristata		N		+	+	
Gallinago gallinago		N	N	N	N	
Gallinago media			+			
Gallinula chloropus		N	N	N	N	
Garrulus glandarius	N	N		+	+	N
Hippolais icterina		N		+	N	N
Hirundo rustica				N	N	
Charadrius apricarius			+			
Charadrius dubius			+	+	+	
Charadrius hiaticula				+	+	
Chlidonias leucoptera			+			
Chlidonias nigra			+			
Chloris chloris		N				N
Ixobrychus minutus		N	N	N	N	
Jynx torquilla		N		N	N	N
Lanius collurio	N	N		N		
Lanius excubitor				+	+	
Lanius minor		+		+	+	
Larus minutus			+			
Larus ridibundus		+	+	+	+	
Limosa lapponica				+	+	
Limosa limosa			+			
Locustella fluviatilis	+			+	+	N
Locustella luscinoides				+	N	
Locustella naevia				+	N	
Luscinia megarhynchos				N	N	N
Luscinia melanopogon				+	+	
Mergus albelus			+			
Milvus migrans		N				
Motacilla alba		N	N	N	N	
Motacilla flava	N	N	N	N	N	
Muscicapa albicollis		N				
Muscicapa striata	N	+		N	N	N
Numenius arquata		+				
Nycticorax nycticorax		N		+	+	
Oenanthe oenanthe		+		+	+	
Oriolus oriolus		N		N	N	N
Pandion haliaetus			+			

	Turček 1941	Ferianc 1943	Kalivodová, Brtek 1971	Kupcová 1975	Kupcová 1980	Korňan 1996
Parus caeruleus				N	N	
Parus major	N	N		N	N	N
Parus montanus				+	+	
Parus palustris				N	N	
Passer domesticus				N	N	
Passer montanus		N		N	N	N
Perdix perdix				+	+	
Pernis apivorus		+		+	+	
Phalacrocorax carbo		+	+			
Phasianus colchicus				N	+	
Philomachus pugnax			+			
Phoenicurus ochruros				N	N	
Phoenicurus phoenicurus		N		N	N	
Phylloscopus collybita		+		N	N	N
Phylloscopus sibilatrix		N		+	N	
Phylloscopus trochilus		+		N	N	
Pica pica	N	N		+	N	
Picus canus		+		+	+	
Picus viridis		N		N	N	N
Podiceps auritus			+			
Podiceps cristatus			N	N	N	
Podiceps grisegena					N	
Podiceps nigricollis		N	N	N		
Tachybabtus ruficollis		+	N	N	N	
Poecille palustris		N				N
Porzana parva			+			
Porzana porzana		N	+	+	N	
Prunella modularis		+		+	+	N
Pyrhula pyrrhula		+		+	+	
Rallus aquaticus		+	+			
Regulus regulus		+		+	+	
Remiz pendulinus				+	N	N
Saxicola rubetra		N		N	N	
Saxicola torquata				N	N	
Scolopax rusticola		N				
Serinus serinus		+		N	N	N
Sitta europaea		N		N	N	N
Spatula clypeata		+				
Sterna hirundo			+	+	+	
Streptopelia decaocto				N	N	
Streptopelia turtur	N	N		N	N	N
Strix aluco		N				N
Sturnus vulgaris	+	N		N	N	N

	Turček 1941	Ferianc 1943	Kalivodová, Brtek 1971	Kupcová 1975	Kupcová 1980	Korňan 1996
Sylvia atricapilla	N	N		N	N	N
Sylvia borin				+	+	
Sylvia communis	N	+		N	N	
Sylvia curruca				N	N	
Sylvia nisoria		N		N	N	
Tringa erythropus			+			
Tringa glareola		+	+	+	+	
Tringa hypoleucos	N					
Tringa nebularia			+			
Tringa ochropus			+	+	+	
Tringa totanus	N	N	+	+	+	
Troglodytes troglodytes				N	N	N
Turdus iliacus				+	+	
Turdus merula		N		N	N	N
Turdus philomelos	N	N		N	N	N
Turdus pilaris		+		+	+	
Turdus torquatus				+	+	
Turdus viscivorus				+	+	
Tyto alba		+				
Upupa epops		N		N	N	
Vanellus vanellus	N	N	N	N	N	

Vysvetlivky: N - hniezdič (nidikol), + - zaznamenaný druh

Súhrn

Hodnotenie výskytu vtákov PR Šúr vychádza z publikovaných i nepublikovaných údajov. Z pohľadu avifauny patrí toto územie medzi mimoriadne vzácne prírodné prostredie, ktoré leží v oblasti veľkej Bratislavy. Na území PR Šúr bolo od roku 1943 doposiaľ zistených 188 druhov vtákov. Zo zistených druhov na území rezervácie bolo 111 hniezdičov. Ešte v polovici 20. storočia v Šúri hniezdila napr. krakľa belasá (*Coracias garrulus*), haja tmavá (*Milvus migrans*), sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*) a sokol rároh (*Falco cherrug*). Boli tu pozorované druhy ako kršiak rybár (*Pandion haliaetus*), žltochvost hôrny (*Phoenicuus phoenicurus*), muchárik bielokrký (*Ficedula albicollis*) a i.

Birds (Aves) of NR Šúr

The evaluation of bird occurrence in nature reserve Šúr is based on published and unpublished data. The area is situated within broader Bratislava region and from the point of view of avifauna it is exceptionally precious. From 1943 up to now 188bird species have been found in nature reserve Šúr. From these species 111 were nesting in the area. In the middle of 20th century for example *Coracias garrulous*, *Milvus migrans*, *Falco subbuteo* or *Falco cherrug* were nesting here. The species such as *Pandion haliaetus*, *Phoenicuus phoenicurus* or *Ficedula albicollis* were observed here.

Literatúra

AMBRUŠ, B., CHOBOTOVÁ, V., LUKÁŠ, J., KLEPSATEL, P., AMBRUŠOVÁ, K. 2006. Vzťah jarabice poľnej (*Perdix perdix* L.) k entomocenózam a refúgiám na území Národnej prírodnej rezervácie Šúr. Sborník Přírodovědného klubu v Uherském Hradišti **8**: 232-240.

AMBRUŠ, B., AMBRUŠOVÁ, K. 2008. Behaviorálna ekológia a reštitúcia jarabice poľnej (*Perdix perdix*). Univerzita Komenského, Bratislava, 76 pp.

BALÁT, F. 1956. Přehled všenek (Mallophaga), zjištených na ptácích a savcích Slovenska – I. Sborník Krajského múzea v Trnave **2**: 56-77.

BARTÍKOVÁ, M., MELIŠKOVÁ, M., SOBEKOVÁ, K., ŠALÁT, J. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2007. Čo prezradí frekvencia kŕmenia? (Predbežná analýza parentálnych investícií vrabca poľného *Passer montanus*), p. 7. Zborník abstraktov z konferencie 13. Feriancove dni. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava.

BRTEK, V. 1956. Zpráva o hniezdení rároha veľkého (*Falco cherrug*) v Bratislavskom kraji. Sborník Krajského múzea v Trnave **2**: 77-80.

BRTEK, V., 1971: Ekológia populácie vrany obyčajnej východoeurópskej *Corvus corone cornix* L. v podmienkach SSR. Kandidátska dizertačná práca, PriF UK, Bratislava, 197 pp.

BRTEKOVÁ, L. 1956. Zpráva o výskyte netopiera *Vespertilio nathusii* Keys. et Blas. vo Svätojúrskom šúre. Sborník Krajského múzea v Trnave **2**: 80-82.

DUDA, M., PLACHÝ, J., SMOLINSKÝ, R. & VONGREJ, V. 2007. Skorý výskyt vybraných skupín živočíchov na juhozápadnom Slovensku, pp. 119-121. In: ŠVOČ – 1. zv. Biologická a environmentálna sekcia. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava, 18. apríla 2007.

FEDOR, J.P., SIERKA, W. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2008. Thrips (Thysanoptera) in Nests of the Tree Sparrow, *Passer montanus* (L.). Acta Phytopathologica et Entomologica Hungarica **43**: 277-282.

FERIANC, O. 1931. Rákosník vodný. Věda přírodní, Praha **12**: 181-182.

FERIANC, O. 1941. Avifauna Slovenska. Prírodovedecká príloha Technického obzoru slovenského **2**(11): 127-173.

FERIANC, O. 1943. Vtáctvo Svätojurského šúru. Sborník prác Prírodovedeckej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave **2**: 1-25.

FERIANC, O. 1977. Vtáky Slovenska 1. Veda, Bratislava, 684 pp.

FERIANC, O. 1979. Vtáky Slovenska 2. Veda, Bratislava, 472 pp.

HORA, J., KAŇUCH, P. a kol. 1992. Významné ptačí území v Evropě. Československo. Československá sekce ICPB, Praha, 116 pp.

CHRISTOPHORYOVÁ, J., KRUMPÁL, M. & JÁNOŠKOVÁ, V. 2007. Šťúriky (Pseudoscorpiones) z vtáčích hniezd Slovenska. Zborník abstraktov z konferencie 13. Feriancove dni. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava, 16 pp.

JÁNOŠKOVÁ, V. & ORSZÁGH, I. 2009. Synchronizácia ontogenézy bzučiviek rodu *Protocalliphora* (Diptera, Calliphoridae) s ontogenézou vtáčich mláďat v Národnej prírodnej rezervácii Šúr. Univerzita Komenského, Bratislava, 90 pp.

JÁNOŠKOVÁ, V. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2005. Occurence of larval blow flies *Protocalliphora* (Diptera, Calliphoridae) in nests of Tree Sparrows (*Passer*

montanus) with notes of their possible impact on mortality of nestlings. Biosozologia **3**: 76-82.

JÁNOŠKOVÁ, V., CYPRICH, D. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2006 a. Výskyt bĺch (Siphonaptera) v hniezdach vrabca poľného (*Passer montanus*) v čase vylietania mláďat v NPR Jurský šúr, p. 51. In: ONDRISKA, F., VOZÁROVÁ, G. (eds), VII. Slovenské a české parazitologické dni. Modra-Harmónia, 23.- 27. mája 2006. Slovenská parazitologická spoločnosť pri SAV.

JÁNOŠKOVÁ, V., CYPRICH D. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2006 b. Výskyt bĺch (Siphonaptera) v hniezdach vrabca poľného (*Passer montanus*) v čase vylietavania mláďat v NPR Jurský Šúr. Entomofauna carpathica **18**: 71-73.

JÁNOŠKOVÁ, V., ORSZÁGH, I. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2006 c. *Protocalliphora azurea* (Diptera: Calliphoridae) v hniezdach vrabca poľného (*Passer montanus*), pp. 168-169. Zoologické dny Brno 2006. Sborník abstraktů z konference 9.-10.února 2006.

JIRSÍK, J. 1927. Seznam slovenského ptactva. Sborník VŠZ v Brně. D 5, Brno 75 pp.

KAĽAVSKÝ, M., FENĎA, P. & HOLECOVÁ, M. 2009. Arthropods in the nests of the Common Kestrel (*Falco tinnunculus*). Slovak Raptor Journal, Bratislava **3**: 19-23.

KALIVODOVÁ, E. & BRTEK, V. 1971. Vtáctvo retenčnej nádrže pri rezervácii Jurský šúr. Československá ochrana prírody **12**: 179-191.

KALIVODOVÁ, E. 1971. Poznámky k ekológii trsteniarika veľkého (*Acrocephalus arundinaceus* L.). Biológia, Bratislava **26**: 140-152.

KALIVODOVÁ, E. 1972. Príspevok k ekológii lysky čiernej (*Fulica atra* L.). Biológia, Bratislava **27**: 881-885.

KOCIANOVÁ, E. 1996. Národná prírodná rezervácia Šúr, pp. 6-8. In: ZEMANOVÁ, H. (ed.), Červené zoznamy flóry a fauny Národnej prírodnej rezervácie Šúr. Litera s.r.o. pre APOP, 32 pp.

KORBEL, L. 1951. Coleoptera Svätojurského šúru. Prírodná rezervácia. Slovenská akadémia vied a umení, Bratislava, 157 pp.

KORŇAN, M. 1996. Analýza štruktúry ornitocenóz nížinných lesov na Slovensku a vplyv migračných gíld na formovanie lesných ornitocenóz v závislosti od výškového gradientu. Diplomová práca. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava, 127 pp.

KRUMPÁLOVÁ, Z. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2008. Pavúky (Araneae) v hniezdach vrabca poľného (*Passer montanu*s), p. 30. Kongres slovenských zoológov a konferencia 14. Feriancove dni. Zborník abstraktov. Kongresové centrum SAV, Smolenice 1.-3. decembre 2008.

KUPCOVÁ, A. 1975. Avifauna Jurského šúru so zameraním na juhozápadnú časť skúmaného územia. Rigorózna práca. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava, 252 pp.

KUPCOVÁ, A. 1980. Avifauna Jurského Šúru. Ochrana prírody **1**: 73-103.

LICHARD, M. 1962. Perové roztoče (Analgesoidea) niektorých vtákov prírodnej rezervácie Šúr pri Bratislave. Biológia, Bratislava **17**: 532-537.

LICHARD, M. 1959. Beluša veľká (*Egretta alba*) v Svätojurskom šúre pri Bratislave. Sylvia **16**: 281.

MATOUŠEK, B. 1961. Faunistický prehľad slovenského vtáctva I. Ac. Rer. Natur. Mus. Slov. **7**: 3-109.

MATOUŠEK, B. 1962. Faunistický prehľad slovenského vtáctva II. Ac. Rer. Natur. Mus. Slov. **8**: 3-93.

MATOUŠEK, B. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 1987. Poznámky k najstaršej práci o avifaune Bratislavy. Zbor. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy **33**: 203-214.

MATOUŠEK., B. & MATOUŠEK, F. 1965. Prvý doklad o výskyte šašiniarika tenkozobého [*Lusciniola melanopogon* (Temm.)] v ČSSR. Acta Rer. Natur. Mus. Nat. Slov. **11**: 123-126.

MATOUŠEK, F. 1956. Hniezdenie a oológia vzácnejších druhov vtákov. Biológia, Bratislava **11**: 76-87.

MELIŠKOVÁ, M., BARTÍKOVÁ, M., SOBEKOVÁ, K. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2008a. Vplyv hniezdnych ektoparazitov na imunologické reakcie mláďat vrabca poľného, p. 34-35. Kongres slovenských zoológov a konferencia 14. Feriancove dni. Zborník abstraktov. Kongresové centrum SAV, Smolenice 1.-3. decembre 2008.

MELIŠKOVÁ, M., BARTÍKOVÁ, M., SOBEKOVÁ, K. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2008b. Vplýva prítomnosť hematofágnych much z rodu *Protocalliphora* na bunkovú a imunitnú odpoveď mláďat vrabca poľného a starostlivosť rodičov o svoje potomstvo (predbežné výsledky)? p. 128. In: BRYJA, J., NEDVĚD, O., SEDLÁČEK, F. & ZUKAL, J. (eds), Zoologické dny. České Budějovice 2008. Sborník abstraktů z konference 14. – 15. února 2008.

MELIŠKOVÁ, M., BARTÍKOVÁ, M., SOBEKOVÁ, K. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2009. Vrabec poľný (*Passer montanus* Linné, 1758), jeho ektoparazity a imunitný systém, pp. 450-453. Študentská vedecká konferencia. Zborník recenzovaných príspevkov. Univerzita Komenského, Bratislava.

ORSZÁGHOVÁ, Z. & PUCHALA, P. 1996. Hniezdenie vrabca poľného (*Passer montanus*) v jelšovom lese Svätojúrskeho Šúru. Tichodroma **9**: 115-126.

ORSZÁGHOVÁ, Z. & PUCHALA, P. 1997. Nest building and nest structure of the tree sparrow (*Passer montanus*). Acta Zool. Univ. Comenianae **41**: 43-50.

ORSZÁGHOVÁ, Z. & PUCHALA, P. 2002. Weight of eggs, hatching and fledging success of nestlings of the Tree Sparrow (*Passer montanus*). Acta Zool. Univ. Comenianae **44**: 115-122.

ORSZÁGHOVÁ, Z., ŠUPLATOVÁ, M. & ORSZÁGH, I. 2002. Changes in food composition of the tree sparrow (*Passer montanus*) nestlings. Biológia, Bratislava **58**:291-293.

PALIESKOVÁ, K. 1987. Analýza niektorých javov z hniezdnej biológie muchárika bielokrkého (*Ficedula albicollis* Temm.) v podmienkach NPR Júrsky Šúr. Diplomová práca, PriF UK, Bratislava, 73 pp.

PALIESKOVÁ, K., JANIGA, M., KOCIAN, Ľ. 1990. Zoological method in reproductive ecology of Collared Flycather (*Ficedula albicollis*). Acta F. R. N. Universitatis Comenianae, Bratislava **33**: 49-59.

PETROVIČ, Š. a kol. 1968. Klimatické a fenologické pomery Západoslovenského kraja, Hydrometeorologický ústav Praha, 342 pp.

PODHRADSKÝ, V. 1961a. O situácii a perspektíve prírodnej rezervácie Svätojurský šúr. I. Majetkoprávne pomery. Biológia, Bratislava **16**: 75-77.

PODHRADSKÝ, V. 1961b. O situácii a perspektíve prírodnej rezervácie Svätojurský šúr. II. Geologický a geomorfologický vývoj. Biológia, Bratislava **16**: 390-398.

PODHRADSKÝ, V. 1961c. O situácii a perspektíve prírodnej rezervácie Svätojurský šúr. Hydrogeologický a hydrografický vývoj. Biológia, Bratislava **16**: 860-871.
PUCHALA, P. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 1998. Obsadenosť búdok a hniezdna konkurencia vrabca poľného (*Passer montanus*). Tichodroma, Bratislava **11**: 112-117.
PUCHALA, P. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 1999a. Breeding success of the Tree Sparrow (*Passer montanus*) in Western Slovakia. Acta. Zool. Univ. Comenianae **43**: 59-68.
PUCHALA, P. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 1999b. Fenológia vrabca poľného (*Passer montanus*) v Jurskom šúri, p. 32. In: KOVÁČ, V., ĽUPTÁK, P. & RODRIGUEZ, A. (eds), Zborník abstraktov. Kongres slovenských zoológov '99, 7.-9. september 1999. Smolenice.
PUCHALA, P., SOBEKOVÁ, K., JÁNOŠKOVÁ, V., MELIŠKOVÁ, M., BARTÍKOVÁ, M. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2007. Trápia vrabce poľné klimatické zmeny?, p. 30-31. Zborník abstraktov z konferencie 13. Feriancove dni, PriF UK, Bratislava.
ROUBAL, J. 1926. Svätojúrsky šúr u Bratislavy po stránce koleopterologické. Časopis Československé společnosti entomologické **23**: 6-9.
SOBEKOVÁ, K., PUCHALA, P. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2005. Long term study od breeding success of the tree sparrow in southwestern Slovakia. 5th Conference of the European Ornitologists´ Union, Strasbourg, 20.-23. 8. 2005. Alauda, 13(3): 317.
SOBEKOVÁ, K., PUCHALA, P., MIKULÍČEK, P. & ORSZÁGHOVÁ, Z. 2003a. Sex ratio and body size of tree sparrow nestlings. Die Vogelwarte **42**: 12-13. Abstract Volume 4th Conference of the European Ornithologists Union, Chemnitz, 16-21 August 2003.
SOBEKOVÁ, K., PUCHALA, P., ORSZÁGHOVÁ, Z. & MIKULÍČEK, P. 2003b. Pomer pohlaví mláďat vrabca poľného (*Passer montanus*) v populácii na juhozápadnom Slovensku. Zoologické dny Brno 2003. Sborník abstraktů z konference 13. a 14. února 2003.
TURČEK, F. 1941. Príspevok k avifaune svätojurského Šúru. Prírodovedecká príloha Slovenského obzoru technického **2**: 85-87.

Kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*) (foto R. Jureček).

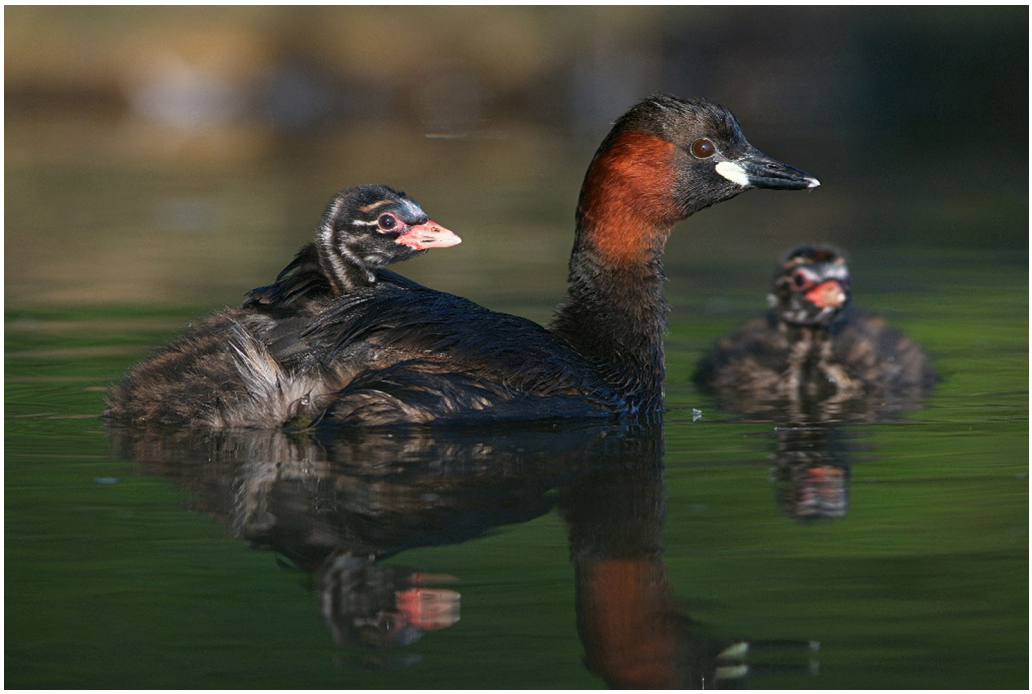

Potápka malá (*Tachybaptus ruficollis*) (foto R. Jureček).

Kalužiak malý (*Actitis hypoleucos*) (foto R. Jureček).

Bučiačik močiarny (*Ixobrychus minutus*) (foto R. Jureček).